

FRØYA KOMMUNE

HOVEDUTVALG FOR HELSE, OMSORG, NAV, OPPVEKST OG KULTUR

Saksliste

Møtested:
Kommunestyresalen

Møtedato:
14.09.2021

Kl.
09:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til politisk sekretær, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Kommunen har sterkt fokus på smittevern. Kommunestyresalens størrelse gjør at vi må begrense antall personer som er tilstede samtidig.

For å redusere smitterisikoen og ivareta offentligheten, vil møtet derfor kun bli tilgjengelig for publikum via streaming på nett.

Planlagt befarings til Nesset barnehage utgår på grunn av usikker smittesituasjon.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
40/21	21/1796 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA 08.06.21
41/21	21/1759 REFERATSAKER
42/21	21/1797 ORIENTERING/SPØRRERUNDE
43/21	21/1560 TILRÅDNING BRUK AV INSTITUSJONSPASSER OG BOFELLESSKAP I DET NYE HELSE- OG OMSORGSENTRET
44/21	21/796 KOMMUNALE HUSLEIESATSER - MORGENDAGENS OMSORG - NYTT HELSEHUS
45/21	21/1893 FASTLEGETJENESTEN I FRØYA KOMMUNE INKL LEGEVAKT
46/21	21/1561 STØTTE TIL N.K.S. VEILEDNINGSSENTER FOR PÅRØRENDE RUS OG PSYKISKE LIDELSER - HOOK, FSK OG KST

47/21

21/230

FROAN-KONSEPTET 2021 - VIDERE PROSESS

48/21

Tilleggssak som vil bli ettersendt:

21/1902

HØRING AV STORBERGET - UTVALGETS RAPPORT «DU ER HENTA»

Sistranda, 08.09.21

Knut Arne Strømøy
Leder

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende sted:

www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur		Møtebok
Møtedato: 14.09.2021	Arkivsaksnr: 21/1796	Sak nr: 40/21
Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
40/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	14.09.2021

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA 08.06.21

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 08.06.21 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 08.06.21

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur		Møtebok
Møtedato: 14.09.2021	Arkivsaksnr: 21/1759	Sak nr: 41/21
Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
41/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	14.09.2021

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Svar – Høring- avgift på landbasert vindkraft
Høringssvar fra LNVK på produksjonsavgift på vindkraft
Høringssvar om avgift på vindkraft
Referat SU Nordskag oppvekstsenter
Referat SU Sørburøy skole vår 21

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur		Møtebok
Møtedato: 14.09.2021	Arkivsaksnr: 21/1797	Sak nr: 42/21
Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
42/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	14.09.2021

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

- **Prosjekt erfaringsmedarbeider – Pleie og omsorg v/ Roger Santokhien**
- **Brukerundersøkelser – Pleie og omsorg**
- **Sommer Frøya – Kultur og idrett**
- **Sommerjobb for ungdom – Kultur og idrett**
- **Orientering om tiltak sosiallærere – Oppvekst**
- **Orienter om delegerte vedtak – Oppvekst**
- **Covid 19 retningslinjer – Oppvekst**

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur		Møtebok
Møtedato: 14.09.2021	Arkivsaksnr: 21/1560	Sak nr: 43/21
Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik	Arkivkode: H00	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
43/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	14.09.2021
/	Kommunestyret	

TILRÅDNING BRUK AV INSTITUSJONSPASSER OG BOFELLESKAP I DET NYE HELSE- OG OMSORGSSENTRET

Forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar at 1 bofellesskap for demente a` 8 plasser skal defineres som institusjon i det nye helsehuset.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Statsforvalteren og Helsetilsynet har et økende fokus på bruk av tvang i egen bolig, særlig i kommuner som har gått fra høy institusjonsgrad - til flere bofellesskap/egne hjem. De har spesielt fokus på tilbakeholdelse i egen bolig, og begrensning i bruk av fellesareal og tilgang til egen bolig.

Personer med demenslidelse er en sammensatt gruppe. Enkelte brukere krever høy grad av skjerming. De fleste trives best i små fellesskap der miljøet oppleves kjent, trygt og forutsigbart. I et bofellesskap er det ikke mulig å flytte beboere slik at de får et mest mulig optimalt miljø. Der har de sine leiligheter med kontrakter hjemlet i husleieloven. Dermed kan det fra tid til annen være at beboergruppene er sammensatt på en måte som vanskeliggjør optimal miljøterapi og tjenesteyting.

Noen personer med demenslidelse har tendens til å ville ut, og som for noen vurderes som uforsvarlig. Pasient- og brukerrettighetsloven hjemler bruk av tvang for personer som mangler samtykkekompetanse og som motsetter seg helsehjelp, men rett til tilbakeholdelse er kun forbeholdt pasienter i institusjon og gjelder dermed ikke for beboere i bofellesskap. Selv om det unntaksvis er behov for å anvende tvungen tilbakeholdelse, er dette ett av argumentene som taler for å endre et av de tiltenkte bofellesskapene for demente inn i det nye helsehuset til institusjon.

I tillegg stilles det spørsmålstegn i flere tilsyn som er utført, om brukere i bofellesskap mottar tilstrekkelig helsehjelp av fastlege. I tilsynene finner man flere beboere i omsorgsbolig som har et hjelpebehov, som kun kan dekkes i institusjonsliknende bolig. Flere kommuner har omsorgsboliger som statsforvalteren mener i praksis fungerer som en institusjon.

Lovmessig ligger den største utfordringen hos de pasienter som ønsker å forlate egen bolig og der det ikke er forsvarlig at de gjør det alene. Tilbakeholdelse med tvang kan ikke gjøres i eget hjem, kun i helseinstitusjon. Andre tvangsmidler som medisinbehandling, stell osv. kan det fattes vedtak om, uavhengig av bosted.

Per i dag er det pasienter/ brukere som vurderes å ikke kunne bo i egen bolig på bakgrunn av ovenstående vurdering. Vi anslår dette antallet til 2-5 personer. Dette kommer i tillegg til de plasser i helsehus som er beregnet til brukere med behov for ekstra skjerming.

Det er også en ny tvangsbegrensnings-lov på trappene, og denne vil mest sannsynlig ikke åpne for mer tvangsbruk fremover og sannsynligvis en mer begrenset adgang til bruk av tvang både i og utenfor institusjon.

Vurdering:

Fra å gå fra en «institusjonstung» kommune ønsker Frøya kommune nå å dreie dagens sykehjemsplasser til heldøgns omsorgsplasser i bofellesskap. Gjennom arbeidet med nytt helse- og omsorgssenter og besøk i andre kommuner, vurderes det at det er nødvendig med en endring i bofellesskapene for demente, da denne brukergruppa kan utløse særskilte lovkrav som skal etterfølges.

I nytt heleshus blir det totalt 76 heldøgns-plasser:

- 28 plasser på helsehuset (institusjon) delt opp i 3 avdelinger a` 8 boenheter.
- 24 plasser for personer med kognitiv svikt i bofellesskap delt opp i 3 avdelinger a` 8 boenheter.
- 24 plasser i bofellesskap for somatisk syke.

For fast plass på sykehjem betaler pasientene vederlag. Dette utgjør ca. 75 % av samlet inntekt (alderspensjon, uførepensjon, tilleggspensjoner, renteinntekter, o.a.) minus fradrag (skatt, renteutgifter, o.a.). Vederlag inkluderer i hovedsak alt som pasienten trenger.

Kommunedirektøren tilrår som skissert at 1 bofellesskap for demente a` 8 plasser skal defineres som institusjon.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur		Møtebok
Møtedato: 14.09.2021	Arkivsaksnr: 21/796	Sak nr: 44/21
Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik	Arkivkode: G00	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
44/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	14.09.2021
/	Kommunestyret	

KOMMUNALE HUSLEIESATSER - MORGENDAGENS OMSORG - NYTT HELSEHUS

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar å fastsette husleien for leiligheter som leies ut i nytt helsehus til totalt kr 10 582 kr pr mnd. Av dette utgjør 5 303 kr kapitalkostnader og 5 279 kr for andre kostnader (andel i driftskostnader).
2. Kommunestyret vedtar å fastsette full forpleining/matabonement til 130 kr pr.beboer pr døgn.
3. Kommunestyret gir kommunedirektøren fullmakt til å gjennomføre nødvendig regulering av kommunens budsjetter ihht til dette vedtaket

Vedlegg:

Ingen

Saksopplysninger:

Kommunestyret har vedtatt å bygge nye omsorgsboliger i tiknytning til nytt helsehus, og disse vil bli ferdigstilt høst 2021. Også kalt «*morgendagens omsorg*». Kommunestyret må nå fastsette husleiesatser for disse leilighetene.

Årlige driftsutgifter:

Kapitalutgiftene for helsehuset og omsorgsboligene framkommer slik:

Kalkyle kapitalutgifter	Avrundet budsjett inkl mva	Støtte fra Husbanken	Grunnlag for bergning inkl mva	Grunnlag for bergning eks mva
Sykehjemmet	186 000 000	56 700 000	129 300 000	103 440 000
Omsorgsboliger	177 000 000	67 900 000	109 100 000	87 280 000
Utenomhus	33 000 000		33 000 000	26 400 000
Sum	396 000 000	124 600 000	271 400 000	217 120 000

Når kapitalkostnaden pr enhet i omsorgsboligene skal begrenses, tas ikke med helsehuset og de fasiliteter som er der (kjøkken, dagsenter o.l.).

Kalkyle kapitalutgifter	Grunnlag for bergning eks mva	Antall enheter	Summer	Pr enhet, pr mnd. 40 år	Rente 1.år 1%	Sum avdrag og rente 1.år
Sykehjemmet	103 440 000	28				
Omsorgsboliger	87 280 000	48	1 818 333	3 788	1 515	5 303
Utenomhus	26 400 000					
Sum	217 120 000		87 280 000	1 818 333		

Kommunedirektøren tar utgangspunkt i 40 års avskrivning, og har brukt 1% som rentegrunnlag.

Totalt anbefaler kommunedirektøren at kommunen belaster hver omsorgsbolig i det nye helsesentert, med 5 303 kr for 2022.

For øvrige utgifter til å drifte det nye helsesentret legger kommunedirektøren følgende til grunn:

Navn på tiltak	Regnskap 2020	2022	2023	2024	2025
Strømkostnader	716 527	1.500.000	1.600.000	1.700.000	1.800.000
Forsikring	160.000	200.000	220.000	240.000	260.000
Snøbrøyting/strøing/gatefeieing – 3500 m2		100.000	110.000	120.000	130.000
Vannavgift (Ham.vik v.v. 2020, lavere vannavgift enn kommunal avgift)		400.000	420.000	440.000	460.000
Kloakkavgift		400.000	420.000	440.000	460.000
Renovasjon		900.000	1.000.000	1.100.000	1.200.000
Serviceavtaler/Driftsavtaler		100.000	160.000	170.000	180.000
Driftsoperatør – ny stilling	-----	600.000	620.000	640.000	660.000
Heiskontroll og vedlikehold		100.000	120.000	150.000	200.000
Renholdsartikler inkl renholdsutstyr (eks vaskeroboter)		800.000	500.000	520.000	540.000
Renhold omsorgsbolig	-----	1.000.000	1.040.000	1.060.000	1.080.000
Drift og vedlikehold		200.000	400.000	600.000	800.000

SUM	4.572.072	6.300.000	6.550.000	7.140.000	7.790.000
------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Regnskapstall er ulikt splittet i forhold til matrisen overfor, men regnskap på vel 4.5 mill for et bygg på 3000 m2 indikerer et minimum behov på 6.3 millioner kr for et bygg på 9000 m2.

Kommunedirektøren legger her til grunn at det er behov for tre nye stillinger (1 vaktmester og 2 stillinger opp mot renhold). Dette ivaretar renhold fellesareal, samt renhold på beboerrom etter særskilt vedtak. Kommunedirektøren legger videre til grunn at behovet for økningen innen renhold/praktisk bistand i hjemmet er knyttet opp mot bygget omsorgsboligene, ca. 1 million av totale behovet i 2022 på 6,3 millioner kr.

Kostnaden for å drive både det nye helsehuset og omsorgsboligene uten de to nye årpsverkene inne praktisk bistand i hjemmet vil da være 5,3 millioner kr. Dette beløpet dekker alle praktiske utgifter som strøm, kommunale avgifter, renovasjon o.l.

Når disse utgiftene skal fordeles anses det mest hensiktsmessig å dele på antall kvadrat. Legget til grunn ca. 9000 kvm. Det nye helsehuset og huset med omsorgsboliger har ca. like mye kvm. I helsehuset, har kommunen sine tjenester og institusjon. Hva hver enkelt beboer skal betale reguleres gjennom egne regler, og blir ikke tatt med i denne saken. Her beregnes kun hva hver enkelt omsorgsboilg skal dekke.

Legger til grunn ca. 9000 kvm		Kommunens andel	Andel pr enhet		Andel omsorgsboligene skal betale	Antall enheter kostnadene skal fordelses på	Pr enhet, pr mnd.
	Kvm			Total			
Helsehus	4500	90 %	10 %	2 650 000	265 000	48	460
Omsorgsboliger	4500	33 %	67 %	2 650 000	1 775 500	48	3 082
	9000						
				5 300 000			
Praktisk bistand i hjemmet		0 %	100 %	1 000 000	1 000 000	48	1 736
				6 300 000			5 279

Legger til grunn at omsorgsboligene dekker 10% av bekostningen i helsehuset, da de benytter seg direkte eller indirekte av fasilitetene i dette bygget (kjøkken, dagsenter o.l.)

Legger til grunn at omsorgsboligene dekker 2/3 av driftsutgiftene til bygget med omsorgsboligene. Kommunen har 1/3.

For det økte behovet innen praktisk bistand i hjemmet legges det til grunn at alt dekkes av omsorgsboligene.

Til sammen betyr dette at kommunedirektøren legger til grunn et driftsbudsjett på 6,3 millioner kr for helsehuset og omsorgsboligene for 2022.

Omsorgsboligene må for 2022 betale 5 303 kr i kapitalkostnader og 5 279 kr for andre kostander, totalt kr 10 582.

Mat og helseartikler vil komme i tillegg utifra individuelle behov og ønsker.

Helsehuset vil gi tilbud til beboere i omsorgsboligene tilbud om abonemnet på mat. Det foreligger ingen anbefalinger på døgnpris fra helsedirektoratet, men i kartlegging vi har gjort opp i mot andre kommuner, samt anbefalinger om riktig og god ernæringsmessig mat for eldre ser vi at andre kommuner ligger på 4000 – 4400 pr.mnd. Forbrukerrådet har også utført en undersøkelse på full forpleining og kommer ut med en sats på 130 kr pr.beboer pr døgn.

Vurdering:

Kommunedirektøren tilrår at kommunestyret fastsetter at den månedlige husleie for omsorgsboligen i nytt helsehus til kr 10 582 inkluderer kostnader som beskrevet ovenfor. I tillegg kommer abonemnet på mat på 130 kr. pr beboer pr.døgn.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur		Møtebok
Møtedato: 14.09.2021	Arkivsaksnr: 21/1893	Sak nr: 45/21
Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik	Arkivkode: G21	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
45/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	14.09.2021
/	Kommunestyret	

FASTLEGETJENESTEN I FRØYA KOMMUNE INKL LEGEVAKT

Forslag til vedtak:

Kommunestyret støtter kommunedirektørens vurderinger, og ber om følgende;

- 1. Det opprettes 100% fastlegehjemmel ved Frøya legekantor fra 01.01.21. Fastlegehjemmel skal lyses ut i henhold til gjeldende avtaleverk mellom KS og Legeforeningen. Administrering og pasienstyring knyttet til en fastlegehjemmel løses innenfor dagens rammer for virksomheten familie og helse.**
- 2. Kommunedirektøren oppretter dialog med Hitra kommune, Legevaksentralen i Orkdalsregionen (LIO) og St.Olav for å se på avtalen Frøya kommune har på interkommunal legevakt. Forslag til ny organisering/drift av legevakt legges fram til politisk behandling før iverksettelse, inkl utredning av økonomiske konsekvenser.**

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Fastlegeordningen ble innført i 2001, ordningen innebærer at alle innbyggere har rett på en fastlege. Det betyr at man står oppført på en såkalt liste hos en lege. Fastlegen er ansvarlig for å tilby allmennmedisinske tjenester til innbyggerne som står på sin liste. Innbyggerne har anledning til å skifte fastlege inntil to ganger per kalenderår. I tillegg til å yte tjenester til egne listepasienter er fastlegene også en del av den akuttmedisinske kjeden. Fastlegene har derfor beredskapsplikt og må da behandle alle personer som oppholder seg i kommunen ved behov. Formelt er det kommunen som er ansvarlig for at innbyggerne har tilgang på fastlegetjenester, dette løser kommunene ved å inngå individuelle avtaler med leger. En slik avtale regulerer ansvaret kommunen har, og hvilket ansvar den enkelte lege har. Fastlegeordningen er regulert gjennom ulike lover, forskrifter og regler i tillegg til den individuelle avtalen mellom legen og kommunen.

Frøya kommune har en utfordring i drift av fastlegetjenesten. Det er uttrykt en bekymring over arbeidsbelastningen og de erfarne fastleger som vi har i ordningen forteller om økende oppgavetilfang. Fastlegeordningen er under et stort press. Dette har medført et stort arbeidspress som igjen har gjort at leger søker seg bort fra fastlegeyrket, og ordningen er nå såpass presset at det er en reell fastlegekrise nasjonalt. Frøya har hatt en økning i antall hjemler de siste årene men likevel opplever legene at tiden ikke strekker til. Over flere år har det vært vanskelig å få til gode vikarer ved ferier og foreldrepermisjoner som ofte har endt i stor andel med leger fra viakrbyrå med kortere vikariater og med varierende kompetanse. Situasjonen er nå også at to av våre stabile leger over mange år skal gå av med pensjon våren 2022. Bekymringen rundt arbeidssituasjon meldes både av kommuneoverlege og fastlegene ved Frøya legekantor. Det er i samarbeid konkludert med at det er behov for økning av den totale fastlegehjemmelen med 100%, samt en endring av dagens legevaktssamarbeid. Bakgrunn for behovet er blant annet i henholdt til anbefalt ledig kapasitet på listene til den enkelte fastlege og vaktbelastning.

For at fastlegeordningen fortsatt skal være grunnmuren i helsetjenesten, er vi avhengig av at vi greier rekrutterer godt og at fastlegene våre blir. Det må legges til rette for et godt arbeidsmiljø, faglige utfordringer, og kontroll over egen arbeidssituasjon.

Det er kommunen sitt ansvar å sørge for at et tilstrekkelig antall leger deltar i fastlegeordningen. I tillegg er Frøya kommune en vekstkommune og har også en kjent stor andel økning av fremmedspråklige. Fastlegene har økt arbeidspress på bakgrunn av dette. Folketallsprognoser for Frøya kommune viser at denne veksten vil fortsette. Frøya kommune ligger over høy nasjonal vekst per tid.

I følge Forskrift om fastlegeordning i kommunene er det kommunens ansvar å opprette nye fastlegehjemmer.

<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2000-04-14-328>

§ 11. Ansvar for organisering av fastlegeordningen

«Kommunen skal tilrettelegge fastlegeordningen, herunder inngå avtaler med et tilstrekkelig antall leger om deltakelse i ordningen. Kommuner kan samarbeide om organisering av fastlegeordningen. Fastlegen skal som hovedregel være næringsdrivende.»

I merknaden til forskriften er dette definert slik:

” Til § 11 Ansvar for organisering av fastlegeordningen

For å kunne tilby de som ønsker fastlege i kommunen plass på fastleges liste, må kommunen inngå avtaler med et tilstrekkelig antall leger.

I tillegg må det være ledig kapasitet på lister slik at befolkningens rettigheter etter §§ 5 og 6 i denne forskrift kan ivaretas. Kommuner kan samarbeide for å sikre tilstrekkelig listekapasitet.”

Helsemyndighetene mottar også en del henvendelser fra personer som finner det vanskelig å slippe til hos andre leger enn sin fastlege. Spesielt gjelder dette tilgang til fastlege i andre kommuner hvor man midlertidig oppholder seg. Dette gjelder blant annet for elever/studenter. Dette kan være uttrykk for at mange fastleger har tatt på seg for lange lister og har for liten reservekapasitet. "Ukjente" pasienter vil derfor ofte bli henvist til å bruke legevakt, noe som er særlig uheldig dersom det dreier seg om helseproblemer som trenger oppfølging over tid. Anbefalingen er at kommuner med mange midlertidig bosatte må dimensjonere fastlegetjenesten sin slik at legene har tilstrekkelig reservekapasitet til å ta i mot studenter, pendlere og andre som oppholder seg midlertidig i kommunen. Frøya kommune har blant annet en stor andel hybelbeoere som er elever ved Guri Kunna videregående skolen.

En økning av fastlegehjemmel vil redusere sårbarheten som Frøya legekantor har opplevd i forbindelse med legevakt de siste årene. Frøya legekantor er sårbar i forhold til legevakt på kveldstid og dekning av Frøya kommune sin andel av legevakt i SIO/LIO samarbeidet. Få leger som kan ta legevakt har ført til stort arbeidspress på enkelte leger. Det har i perioder vært innleid lege fra vikarbyråd for å redusere belastningen.

Vurdering:

Per i dag er det 6 fastleger og 1 turnuslege ved Frøya legekantor. Frøya kommune er en kommune i vekst, og for å kunne ivareta dagens innbyggere samt møte fremtidig bosetning i kommunen, vurderes det som nødvendig å øke fastlegehjemmelen.

En må også hensynta prosjektet Morgendagens omsorg og omlegging til bofellesskap. Dette vil medføre at deler av den jobben som gjøres av sykehjemslegene per tiden vil overføres til fastlegene. Retten til feks å velge fastlege, samt sikre muligheten for en «second opinion» er en viktig pasientrettighet og det er kommunen sitt ansvar å påse tilstrekkelig kapasitet slik at dette ivaretas. Det er på denne bakgrunn kommunedirektørens vurdering at det er nødvendig å opprette en ny fastlegehjemmel.

Rekruttering av personer med god kompetanse er en utfordring for Frøya kommune. Å beholde leger med god kompetanse kan være en utfordring om arbeidsforholdene ikke er forenelig med et privat liv. Økt kapasitet og redusert arbeidsbelastning vil være et viktig tiltak for å ivareta nåværende leger og sikre stabilitet i legetjenesten i

Frøya kommune. Bedre kapasitet vil også bedre tilbudet til befolkningen på Frøya og det vil føre til at ventetiden for å komme til lege vil reduseres.

Frøya kommune har over flere år slitt med å rekruttere fastleger til vikariater ved Frøya legekantor. Fordelen har vært at de leger vi har er stabile og det har vært liten utskifting. Vi må imidlertid legge til rette for løsninger slik at vi tar vare på og beholder de fastleger vi har. Vi som kommune, som har et ansvar for å sørge for legetjenester til innbyggerne, trenger en velfungerende og stabil fastlegeordning. For å ivareta og bistå i fastlegenes totale arbeidsbelastning vurderer kommunedirektøren det som hensiktsmessig at vi ser på løsningen på hvordan vi kan bruke de samlede legerressurser på en bedre måte.

Kommunedirektøren vurderer at med å avhjelpe vaktbelastningen i legevakt med å inngå et utvidet samarbeid med LIO vil vi ta av litt for belastningen. Innbyggernes trygghet, og faglig forsvarlighet ligger alltid til grunn for slike vurderinger. Felles samarbeidsutvalg for legetjenesten Hitra/Frøya, har gjort en kartlegging av hvilke henvendelser befolkningen kommer med i tiden lokal legevakt er åpen. Kartleggingen viser at de aller fleste henvendelser kunne vært håndtert i legekantorenes åpningstid eller kan avvendes til dagen etter og i ordinær åpningstid for legekantorene. Det er heller ikke et stort antall av henvendelser per ettermiddag/kveld.

Alt av akutt sykdom håndteres av ambulansse og gjerne med en direkte overføring til StOlav for vurdering der. Vurderingen er derfor at en overføring av legevaktstimer fra lokal til regional legevakt er innenfor forsvarlighetens rammer, men krever en god samhandling på kapasitet for ambulansetjeneste, noe vi vil gå i dialog med St Olav på. Avstand til nærmeste sykehus er også et element som har endret seg betydelig det siste året. Per nå ligger vi på en kjøretid til sykehus som er på linje med flere av de andre kommunene i LIO-samarbeidet.

Ett eksempel er Surnadal kommune, med lik reisevei som Frøya. Surnadal har kun 2 timer lokal legevakt på helg, all øvrig tid forholder innbyggerne seg til LIO.

Det bør nevnes at dagens vaktbelastning for våre lokale leger er lokal legevakt (annenhver uke Hitra – Frøya), bakvakt for leger under utdanning (LIS1), kommunens vakter i LIO samarbeidet (uten avkortning for at vi har lokal legevakt), og bakvaktsfunksjon også i LIO dersom behov for utkalling av flere leger. Dette er en uforholdsmessig belastning på gjenværende leger når også flere av våre stabile leger ikke deltar i vakt grunnet alder eller andre oppgaver/årsaker. Sett i lys av disse vurderingene synes det som formålstjenlig å se på en løsning, slik at vi beholder de stabile legekraftene vi har, uten å risikere at vi mister arbeidskraft grunnet arbeids- og vaktbelastning. Kommunedirektøren anbefaler at det innledes dialog med Hitra og St.Olav opp i mot interkommunal legevakt da dette vil være med på å sikre faglig forsvarlighet for innbyggerne.

Forhold til overordna planverk:

Frøya kommune er en fremtidsrettet og innovativ tjenesteyter og arbeidsgiver

Økonomiske konsekvenser:

Administrering og pasientstyring knyttet til en ny fastlegehjemmel løses innenfor dagens rammer og tas inn i daglige driften av legekantoret uten at man forventer at dette kreves noe ressursøkning ved legekantoret

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur		Møtebok
Møtedato: 14.09.2021	Arkivsaksnr: 21/1561	Sak nr: 46/21
Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik	Arkivkode: G10	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
46/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	14.09.2021

STØTTE TIL N.K.S. VEILEDNINGSSENTER FOR PÅRØRENDE RUS OG PSYKISKE LIDELSER - HOOK, FSK OG KST

Forslag til vedtak:

- Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur vedtar å støtte veiledningssenteret for pårørende rus og psykiske lidelse med 1 krone pr.innbygger.
- Støtten dekkes innenfor helse og mestring sine økonomiske rammer.
- Tilbudet til N.K.S veiledningssenter gjøres kjent for alle tjenestene som yter tilbud til målgruppen.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

N.K.S. Veiledningssenter for pårørende er et gratis lavterskeltilbud, hvor målgruppen er pårørende til personer med rusmiddelavhengighet og/eller psykisk sykdom. Tilbudet er i stor grad brukerstyrt og gjelder for barn, ungdom og voksne. Senterets målsetting er å bidra til økt livskvalitet og mestring hos pårørende. Veiledningen er individuell, familie- og gruppebasert, i tillegg driver vi også utdrettet virksomhet som informasjon og undervisning.

Deres verdigrunnlaget tar utgangspunkt i den humanistiske psykologien som legger vekt på forståelse av enkeltmennesket på dets egne premisser. Pårørendes egne opplevelser, valg og verdier har en sentral plass. Deres kompetansen bygger på utdanning og nyere forskning, men er først og fremst tilegnet gjennom samtaler med alle pårørende de har møtt.

Kommunene har ansvar for å sikre blant annet lavterskeltilbud til pårørende i sin kommune i henhold til lov kommunal helse og sosialtjeneste. Kommunene henstilles til å samarbeide med frivillig og ideelle organisasjoner for å sikre tilstrekkelig kapasitet.

De inviterer kommunen til å inngå et samarbeid med deres sentre som et supplement til kommunens tilbud. De søker Frøya kommune om økonomisk tilskudd for 2021 med 1 krone pr. innbygger.

Vurdering:

Kommune 3.0 «Samskapingskommunen» er en overordnet satsing i planperioden. Denne satsingen viser til viktigheten av å satse på innovasjon, omstilling og effektivisering for å møte utfordringene som kommer med strammere kommuneøkonomi og mer komplekse oppgaver. Det krever nye modeller og metoder for hvordan kommunene skal utøve sine ulike roller i velferdssammenheng og i samarbeid med andre aktører. Hvordan få mer ut av de ressursene vi har tilgjengelige, og hvordan sørge for at ressursene blir brukt på en god måte?

I tillegg er det i planperioden en satsning å styrke tjenesteutvikling for mennesker med rus og psykiske lidelser. En styrking av samarbeidet mellom offentlige og frivillige aktører er sentral i disse satsningene.

Kommunedirektøren vurderer at et samarbeid med N.K.S. Veiledningssenter for pårørende vil være et godt supplement til kommunens ansvar for pårørende rus og psykisk lidelser.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur		Møtebok
Møtedato: 14.09.2021	Arkivsaksnr: 21/230	Sak nr: 47/21
Saksbehandler: Marit Wisløff Norborg	Arkivkode: K12	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
12/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	09.02.2021
47/21	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur	14.09.2021
/	Kommunestyret	

FROAN-KONSEPTET 2021 - VIDERE PROSESS

Forslag til vedtak:

- **Kommunestyret vedtar at veien videre for Froan-konseptet er å forme en søknad om akkreditering - naturinformasjonssenter.**
- **Blått kompetansesenter engasjeres som prosjektleder i samarbeid med styringsgruppa.**
- **Det avsettes kr 250.000 kr til formålet fra disposisjonsfondet. Saldo på disposisjonsfondet er pr 20.07.21 er på kr. 77. 832.385.53.**

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur den 09.02.2021 sak 12/21

Vedtak:

1. Med utgangspunkt i tidligere styringsgruppe og andre nøkkelpersoner engasjert i prosjektet, nedsettes styringsgruppe for videreføring av prosessen, som skal lede til en søknad om autorisasjon
2. Leder for stab og tidligere styringsgruppeleder - Marit Wisløff Norborg - fortsetter som leder av styringsgruppe
3. Det er hensiktsmessig at det engasjeres en prosjektleder for det videre arbeidet
4. Styringsgruppa skal utforme handlingsplan for det videre arbeidet
5. Styringsgruppa skal foreslå budsjett for det videre arbeidet
6. Forslag på styringsgruppe, handlingsplan og budsjett skal vedtas politisk før videre arbeid i prosjektet

Enstemmig.

Vedlegg:

1. Saksprotokoll fra HOOK arkivsak 21/23.
2. Froankonseptet – tilbud fra Blått kompetansesenter.
3. Froankonseptet forprosjektrapport

Saksopplysninger:

På oppdrag fra Frøya kommune har Blått kompetansesenter AS kartlagt og skissert et mulig konsept for naturinformasjonsarbeid om Frøyenaturen og verneområdene i Froan spesielt, i et forprosjekt. Forprosjektet er behandlet politisk og HOOK vedtok følgende, 09.02.21 i arkivsak 21/23:

1. Med utgangspunkt i tidligere styringsgruppe og andre nøkkelpersoner engasjert i prosjektet, nedsettes styringsgruppe for videreføring av prosessen, som skal lede til en søknad om autorisasjon.
2. Leder for stab og tidlere styringsgruppeleder – Marit Wisløff Norborg – fortsetter som leder av styringsgruppa.
3. Det er hensiktsmessig at det engasjeres en prosjektleder for det videre arbeid.
4. Styringsgruppa skal utforme handlingsplan for det videre arbeidet.
5. Styringsgruppa skal foreslå budsjett for det videre arbeidet.
6. Forslag på styringsgruppe, handlingsplan og budsjett skal vedtas politisk før videre arbeid i prosjektet.

Overordnet mål

- Hovedmålsettingen i prosjektet er en søknad om akkreditering av et naturinformasjonssenter.
- Helhetlig tanke for valg av aktiviteter i kommunens arbeid med naturinformasjon
 - Kunnskap gjennom informasjon om naturen og besøk i naturen
 - Kystnaturen på Frøya generelt og verneområdene i Froan spesielt
- Skape innhold i besøksentrene
 - Senter på Sistranda og Sørburøy
- Bidra til økt aktivitet og stedsutvikling i øyrekka
 - Øyrekka generelt og Sørburøy med verneområdene spesielt.

Styringsgruppe

I forprosjektet satt følgende personer i styringsgruppa:

Marit Wisløff Norborg (leder)	Frøya kommune
Nils Jørgen Karlsen	Frøya kommune
Alfhild Wærø	Sørburøy Velforening
Bjørnar Johansen	Froheim AS
Håvard Holte Os	Øyrådet
Asgeir Johansen	Salmar
Berit Flåmo	Måsøval Fiskeoppdrett.

Etter politisk vedtak i HOOK har styringsgruppa hatt 1 møte. Bjørnar Johansen fra Froheim AS ønsker at ny styreleder for Froheim AS, Aleksander Søreng, tiltrer styringsgruppa og at Johansen trekker seg ut. Hvis det blir et skifte i ledervervet i Øyrådet er det et ønske at ny leder tiltrer styringsgruppa. Gjenværende representanter har sagt seg villig til å fortsette i styringsgruppa. Kommunedirektøren anbefaler at sittende styringsgruppe videreføres.

Som forprosjektet har beskrevet så blir det viktig å knytte til seg nøkkelpersoner som en tverrfaglig arbeidsgruppe. I en slik gruppe bør det inngå kompetanse slik som biologi, samfunnskunnskap, historie, lokalkunnskap om øyregionen og kompetanse innen naturvern.

Prosjektleder

Som nevnt innledningsvis er det Blått kompetansesenter som har utarbeidet for-prosjektet i samarbeid med styringsgruppa. Det er et ønske fra styringsgruppa at Blått kompetansesenter fortsetter arbeidet med en søknad om akkreditering av et informasjonssenter. I tillegg til arbeidet med en søknad vil Blått kompetansesenter delta i styringsgruppemøtene og bistå i møteinnkallinger og referatskriving.

Tidslinjen

Tidslinjen for oppdraget går fra september 2021 – mars 2022 og er planlagt slik:

- September 2021: styringsgruppemøte 1 etter behandling i kommunestyret.
- Oktober 2021: Workshop 1 med tverrfaglig bistandsgruppe og kartlegge behov i søknad. Arbeide med søknad.
- November 2021 – januar 2022: Workshop 2 med tverrfaglig bistandsgruppe og samle innspill til søknad. Ferdigstille utkast for søknad.
- Januar 2022: Styringsgruppemøte 2. Legge frem utkast for styringsgruppen.
- Januar – februar 2022: Ferdigstille søknad.

Utlysninger

Autoriserte besøksenter for nasjonalpark, våtmark, rovdyr og verdensarv kan søke om et årlig grunntilskudd. Dette tilskuddet skal dekke daglig ledelse og fortløpende aktivitet knyttet til administrasjon, planlegging og

gjennomføring av senterdrift, informasjonstiltak, naturveiledning mv. I henhold til Klima- og miljødepartementets budsjettproposisjon er grunntilskuddet i 2020 for besøkssteder våtmark, rovdyr og nasjonalpark på kr. 1 062 000,- pr senter.

Utlysning kommer inn enten via statsbudsjettet eller revidert nasjonalbudsjett. Det finnes 26 eksisterende senter i dag, fordelt på temaene nasjonalpark, våtmark, rovdyr, villrein og verdensarv. Nåværende autorisasjonsperiode er 2020 – 2025. Det er ingen åpen utlysning eller mulighet for å søke autorisasjon for besøkssteder våtmark pr i dag. Det er heller ingen signaler om at det skal komme noen utlysning for nye våtmarks senter i nærmeste fremtid.

Derfor må det i søknadssammenheng jobbes parallelt med søknad og politisk lobby. For å åpne for sentre ut over de planlagte må departementet vedta å øke økonomiske rammer for besøkssteder i Norge for å sikre grunntilskudd til sentre.

Økonomi

Den totale rammen for oppdraget er på inntil kr. 220 000 eks. mva. Den økonomiske rammen skal dekke kostnader når det gjelder prosjektledelse, søknadsskriving og eventuelt annet arbeid utført av Blått kompetansesenter. Kostnader til reise etc faktureres i tillegg etter avtale.

Vurdering:

Ut i fra mål i forprosjektet anbefaler kommunedirektøren at søknad om autorisasjon av et naturinformasjonssenter igangsettes og at Blått kompetansesenter blir prosjektleder i arbeidet.

Forhold til overordna planverk:

Kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027:

Overordnet mål: Frøya har et rent naturmiljø som grunnlag for en god folkehelse, et stor naturmangfold og en trygg matproduksjon.

Sånn vil vi ha det: Frøya forvalter og tar vare på mangfoldet av arter og landskap, og har en bærekraftig bruk av naturressursene.

Sånn vil vi gjøre det: Formidle kunnskap om natur og miljø, spesielt til barn og unge.

Økonomiske konsekvenser:

Prosjektet foreslås finansiert fra disposisjonsfondet med kr. 250 000 kr. 220 000 kr til prosjektledelse, samt 30 000 kr til evt reiseutgifter.

Ny saldo på den konto som blir belastet:

Ny saldo på disposisjonsfondet er pr 20.07.21 kr. 77. 832.385,53 før forslag til vedtak.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 21/1796

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA 08.06.21

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 08.06.21 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 08.06.21

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur:

Møtested: Teams	Møtedato: 08.06.2021	Møtetid: 09:00 - 12:20	Av utvalgets medlemmer møtte 7 av 7
Fra og med sak:	31/21		
Til og med sak:	39/21		

Faste representanter i Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur i perioden 2019-2023

<u>Sp/Frp/Pp:</u> Knut Arne Strømøy. Leder Mona Skarsvåg, nestleder Nils Reidar Burøy	<u>V:</u> Halgeir Arild Hammer <u>Sv:</u> Eskil Sandvik	<u>Ap:</u> Magnhild Myrseth Vida Zubaite Bekken
---	--	--

Faste representanter med forfall:

<u>Sp/Frp/Pp:</u>	<u>V:</u> <u>Sv:</u>	<u>Ap:</u>
--------------------------	---	-------------------

Vararepresentanter som møtte:

<u>Sp/Frp/Pp:</u> Hege Vikaskag	<u>V:</u> <u>Sv:</u>	<u>Ap:</u>
---	---	-------------------

Merknader:

1. Innkalling med saksliste med tilleggssak ble enstemmig godkjent.
2. Rep. Mona Olsen Skarsvåg ble enstemmig innvilget permisjon fra kl 10.20. Rep. Hege Vikaskag titrådte møtet.
3. Rep. Vida Zubaite Bekken ble enstemmig innvilget permisjon fra kl 11.00 under behandling av sak 34/21.

Underskrift:

Knut Arne Strømøy
Leder

Magnild Myrseth
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur
Møtedato: 08.06.2021

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
31/21	21/1236 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 11.05.21
32/21	21/1237 ORIENTERING/SPØRRERUNDE
33/21	21/1150 SAMARBEIDSAVTALE MELLOM KOMMUNENE I TRØNDELAG OG TANNHELSETJENESTEN I TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
34/21	21/1151 UNGDOMSBASE - LAVTERSKELTILBUD FOR UNGDOM
35/21	21/1153 LIK PRAKSIS - RUSKONTRAKTSARBEID FOR UNGDOM I TRØNDELAG
36/21	21/1250 0-VISJON SELVMORD
37/21	21/1228 DELEGERINGSREGLEMENT
38/21	21/1240 MØTEPLAN 2. HALVÅR 21
39/21	21/1289 TERTIALRAPPORT 1.TERTIAL 2021

31/21

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 11.05.21

Vedtak:

Protokoll fra møte 11.05.21 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Innstilling:

Protokoll fra møte 11.05.21 godkjennes som framlagt.

32/21

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

- **Status privat barnehage tilbyder**
- **Trafikalt grunnkurs - oppvekst**
- **Kommunal foreldremøteplan - oppvekst**

33/21

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM KOMMUNENE I TRØNDELAG OG TANNHELSETJENESTEN I TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Vedtak:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur støtter kommunedirektørens vurderinger, og ber om følgende;

1. **Det inngås samarbeidsavtale mellom Frøya kommune og tannhelsetjenesten i Trøndelag.**
2. **Kommunedirektøren gis fullmakt til å signere samarbeidsavtalen på vegne av Frøya kommune.**

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur støtter kommunedirektørens vurderinger, og ber om følgende;

1. **Det inngås samarbeidsavtale mellom Frøya kommune og tannhelsetjenesten i Trøndelag.**
2. **Kommunedirektøren gis fullmakt til å signere samarbeidsavtalen på vegne av Frøya kommune.**

UNGDOMSBASE - LAVTERSKELTILBUD FOR UNGDOM

Vedtak:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur støtter kommunedirektørens vurderinger, og ber om følgende;

1. Ta inn viderutvikling av fremtidig ungdomsbaser gjennom den helhetlige evalueringen av den forebyggende innsatsen i forhold til barn og unge: MOT, Øya-prosjektet, sosiallærere, ungdomskontakt, helsestasjon for Ungdom, ungdomsbasen. Dette for å se hvordan ressursene utnyttes på tvers til felles beste.
2. Inntil en helhetlig evaluering foreligger driftes ungdomsbasen fra virksomheten kultur og idrett ved Frivillighetssentralen lokaler, med bidrag fra hjelpetjenestene innefor familie og helse, og interkommunal oppfølgingstjeneste.
3. Ansatte som bidrar inn i dagens ordning får innarbeidet dette som en del av sin stillingsbeskrivelse med tydeliggjøring av ansvar og roller i påvente av en helhetlig evaluering. Stillingsbeskrivelser til ansatte innenfor dagens ordning skal være på plass innen åpningen i august 2021.

Enstemmig.

Hovedutvalg for helse, omsorg, oppvekst, Nav og kulturs behandling i møte 08.06.21:

Magnhild Myrseth ble enstemmig vurdert inhabil i behandling av saken, da som tjenestemann.

Følgende forslag til tillegg til pkt. 3 ble fremmet av Knut Arne Strømøy:

Stillingsbeskrivelser til ansatte innenfor dagens ordning skal være på plass innen åpningen i august 2021.

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur støtter kommunedirektørens vurderinger, og ber om følgende;

1. Ta inn viderutvikling av fremtidig ungdomsbaser gjennom den helhetlige evalueringen av den forebyggende innsatsen i forhold til barn og unge: MOT, Øya-prosjektet, sosiallærere, ungdomskontakt, helsestasjon for Ungdom, ungdomsbasen. Dette for å se hvordan ressursene utnyttes på tvers til felles beste.
2. Inntil en helhetlig evaluering foreligger driftes ungdomsbasen fra virksomheten kultur og idrett ved Frivillighetssentralen lokaler, med bidrag fra hjelpetjenestene innefor familie og helse, og interkommunal oppfølgingstjeneste.
3. Ansatte som bidrar inn i dagens ordning får innarbeidet dette som en del av sin stillingsbeskrivelse med tydeliggjøring av ansvar og roller i påvente av en helhetlig evaluering.

LIK PRAKSIS - RUSKONTRAKTSARBEID FOR UNGDOM I TRØNDELAG**Vedtak:**

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur støtter kommunedirektørens vurderinger, og ber om følgende;

1. Frøya kommune viderefører samarbeidet med konfliktrådet vedrørende tidligere prosjekt «Lik praksis – ruskontrakts-arbeid for ungdom i Trøndelag» etter at prosjektperioden er over (01.06.2021)
2. Frøya kommune dekker innkjøp av hurtigtester til bruk i ruskontraktsarbeidet – til ruskontrakter som konfliktrådet koordinerer, samt frivillige ruskontrakter koordinert av kommunen.
3. Frøya kommune dekker egenandelen til medisinske tester inntil frikortgrensen for ungdommer som inngår ruskontrakt. Dette gjelder alle ungdommer som har folkeregistrert adresse i kommunen.
4. Frøya kommune forplikter seg til en tverrfaglig oppfølging av ungdommer som inngår ruskontrakt. Dette omfatter også samhandling med fylkets videregående skoler og ungdommens hjemkommune.
5. Tiltaket finansieres gjennom allerede vedtatt midler avsatt i planperioden (kr 20 000 i rammen til helse og mestring)

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur støtter kommunedirektørens vurderinger, og ber om følgende;

1. Frøya kommune viderefører samarbeidet med konfliktrådet vedrørende tidligere prosjekt «Lik praksis – ruskontrakts-arbeid for ungdom i Trøndelag» etter at prosjektperioden er over (01.06.2021)
2. Frøya kommune dekker innkjøp av hurtigtester til bruk i ruskontraktsarbeidet – til ruskontrakter som konfliktrådet koordinerer, samt frivillige ruskontrakter koordinert av kommunen.
3. Frøya kommune dekker egenandelen til medisinske tester inntil frikortgrensen for ungdommer som inngår ruskontrakt. Dette gjelder alle ungdommer som har folkeregistrert adresse i kommunen.
4. Frøya kommune forplikter seg til en tverrfaglig oppfølging av ungdommer som inngår ruskontrakt. Dette omfatter også samhandling med fylkets videregående skoler og ungdommens hjemkommune.
5. Tiltaket finansieres gjennom allerede vedtatt midler avsatt i planperioden (kr 20 000 i rammen til helse og mestring)

0-VISJON SELVMORD**Vedtak:**

1. Frøya kommune slutter seg til en nullvisjon for selvmord og vil arbeide målrettet for å forebygge selvmord i vår kommune.
2. Frøya kommunestyre ber kommunedirektøren om å arbeide videre med å utarbeide en handlingsplan i samarbeid med Hitra kommune, Trøndelag fylkeskommune og RVTS. Det bes om at handlingsplanen utarbeides i et bredt samarbeid med blant annet ungdomsråd, elevråd, bruker- og eldreråd og overordnet FAU.

Enstemmig.

Innstilling:

1. Frøya kommune slutter seg til en nullvisjon for selvmord og vil arbeide målrettet for å forebygge selvmord i vår kommune.
2. Frøya kommunestyre ber kommunedirektøren om å arbeide videre med å utarbeide en handlingsplan i samarbeid med Hitra kommune, Trøndelag fylkeskommune og RVTS. Det bes om at handlingsplanen utarbeides i et bredt samarbeid med blant annet ungdomsråd, elevråd, bruker- og eldreråd og overordnet FAU.

37/21

DELEGERINGSREGLEMENT**Vedtak:**

1. Delegasjonsreglement av 14.11.14 i sak 142/14 oppheves.
2. Delegasjonsreglement for Frøya kommune, beskrevet i denne sak, vedtas.

Enstemmig.

Innstilling:

1. Delegasjonsreglement av 14.11.14 i sak 142/14 oppheves.
2. Delegasjonsreglement for Frøya kommune, beskrevet i denne sak, vedtas.

38/21

MØTEPLAN 2. HALVÅR 21**Vedtak:**

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Møteplan 2. halvår 2021

Utvalg	August	September	Oktober	November	Desember	Januar-22
KST	26.08*	23.09	28.10	25.11	16.12	23.01
FSK	17.08	07.09 29.09	05.10 19.10	09.11 10.11	07.12	18.01

		30.09		23.11		
HOOK	24.08	14.09	12.10	04.11	08.12	11.01
HOAT	19.08	16.09 ** TSU	14.10	04.11 18.11	09.12 ** TSU	13.01
FUR						
FEB				04.11		
KU		01.09.21	20.10			01.12

Møtedager og tidspunkt:

- Kommunestyret; torsdager med møtestart kl. 10.00
- Formannskapet; tirsdager med møtestart kl. 09.00
- Hovedutvalg for helse, omsorg, oppvekst, NAV og kultur; tirsdager med møtestart kl. 09.00 (unntatt onsdag 08.12)
- Hovedutvalg for tekniske og allmenne tjenester; torsdager med møtestart kl. 09.00
- Frøya eldre- og brukerråd; mandager med møtestart kl. 10.00
- Frøya ungdomsråd; mandager med møtestart kl. 15.30
- Kontrollutvalget; onsdager med møtestart kl. 10.00

Merknader til møteplanen:

- * Kommunestyrets augustmøte kan bli avlyst dersom lite saker
- ** Trafikksikkerhetsutvalget
- Felles formannskapsmøte med Hitra, Trondheim og Nærøysund 29.09-30.09 (I nærøysund)
- Budsjettmøte formannskapet tirsdag 09. og onsdag 10. november
- Budsjettmøte HOOK og HOAT, 04.11.21 (FUR og FEB inviteres også)
- Budsjettmøte kommunestyret torsdag 16. desember
- Ved behandling av spesielle tema kan tidspunkt for møtestart bli justert.
- Avvik fra Frøya Herredshus som møtested vil fremgå av innkalling og kunngjøres særskilt.

Enstemmig.

Innstilling:

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Møteplan 2. halvår 2021

Utvalg	August	September	Oktober	November	Desember	Januar-22
KST	26.08*	23.09	28.10	25.11	16.12	23.01
FSK	17.08	07.09 29.09 30.09	05.10 19.10	09.11 10.11 23.11	07.12	18.01
HOOK	24.08	14.09	12.10	04.11	08.12	11.01
HOAT	19.08	16.09 ** TSU	14.10	04.11 18.11	09.12 ** TSU	13.01

FUR						
FEB				04.11		
KU		01.09.21	20.10			01.12

Møtedager og tidspunkt:

- Kommunestyret; torsdager med møtestart kl. 10.00
- Formannskapet; tirsdager med møtestart kl. 09.00
- Hovedutvalg for helse, omsorg, oppvekst, NAV og kultur; tirsdager med møtestart kl. 09.00
(unntatt onsdag 08.12)
- Hovedutvalg for tekniske og allmenne tjenester; torsdager med møtestart kl. 09.00
- Frøya eldre- og brukerråd; mandager med møtestart kl. 10.00
- Frøya ungdomsråd; mandager med møtestart kl. 15.30
- Kontrollutvalget; onsdager med møtestart kl. 10.00

Merknader til møteplanen:

- * Kommunestyrets augustmøte kan bli avlyst dersom lite saker
- * * Trafikksikkerhetsutvalget

- Felles formannskapsmøte med Hitra, Trondheim og Nærøysund 29.09-30.09 (I nærøysund)
- Budsjettmøte formannskapet tirsdag 09. og onsdag 10. november
- Budsjettmøte HOOK og HOAT, 04.11.21 (FUR og FEB inviteres også)
- Budsjettmøte kommunestyret torsdag 16. desember
- Ved behandling av spesielle tema kan tidspunkt for møtestart bli justert.
- Avvik fra Frøya Herredshus som møtested vil fremgå av innkalling og kunngjøres særskilt.

39/21

TERTIALRAPPORT 1.TERTIAL 2021

Vedtak:

HOOK tar tertialrapporten for 1.tertial 2021 til orientering.

Enstemmig.

Innstilling:

HOOK tar tertialrapporten for 1.tertial 2021 til orientering.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 21/1759

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Svar – Høring- avgift på landbasert vindkraft
Høringssvar fra LNVK på produksjonsavgift på vindkraft
Høringssvar om avgift på vindkraft
Referat SU Nordskag oppvekstsenter
Referat SU Sørburøy skole vår 21

Skatteetaten

<i>Deres ref.</i>	<i>Vår ref.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Sted, dato</i>
2021/1129	21/1527	S82 &13	Sistranda, 27.07.2021

SVAR - HØRING - AVGIFT PÅ LANDBASERT VINDKRAFT

Vi viser til Skattedirektoratets høringsbrev med høringsnotat 22. juni 2021 om avgift på landbasert vindkraft med høringsfrist 3. august 2021.

Frøya kommune slutter seg til KS og Landssammenslutningen av Norske Vindkraftkommuners (LNVK) sine høringssvar.

Frøya kommune vil imidlertid presisere LNVKs kommentar om at staten i saker som angår kommunale rettigheter ikke bør sette høringsfrister til en tid hvor kommunenes øverste organer, kommunestyre og formannskap, ikke er samlet. Dette unndrar statlige høringsprosesser fra lokalpolitiske vurderinger, noe som er svært uheldig.

Med hilsen
Frøya kommune

Beathe Sandvik Meland
Kommunedirektør
72 46 32 32

Roger Antonsen
Økonomisjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høring - avgift på landbasert vindkraft

Det vises til Skattedirektoratets brev med høringsnotat 22.juni 2021 om avgift på landbasert vindkraft, med høringsfrist 3. august 2021. Nedenfor følger høringsuttalelse fra LNVK-Landssammenslutningen av Vindkraftkommuner.

Innledningsvis vil vi bemerke at staten i saker som angår kommunale rettigheter ikke bør sette høringsfrister til en tid hvor kommunenes øverste organer, kommunestyre og formannskap, ikke er samlet. Dette unndrar statlige høringsprosesser fra lokalpolitiske vurderinger, noe som er uheldig.

Skatte- og avgiftsregimet må gjelde både eksisterende og nye anlegg

LNVK vil understreke at et nytt skatte- og avgiftsregime må gjelde både eksisterende og nye anlegg. Dagens vindkraftkommuner har fra alle politiske hold ved en rekke anledninger blitt forespeilet lokale inntekter som vederlag for de naturverdier som er avstått, og det vil ikke bli forstått dersom det nå trekkes et skille mellom eksisterende og nye anlegg. Også utbyggersiden har vært kjent med de prosesser som har pågått over mange år. Det illustreres godt av de utbyggingsavtaler som er inngått mellom konsesjonær og kommune, hvor det regelmessig har vært inntatt bestemmelser som samordner avtalte ytelser til vertskommunen med mulige fremtidige skatter og avgifter til vertskommunen.

Høringsnotatet og Stortingets anmodningsvedtak

Det er i høringsnotatet vist til at staten med sitt forslag om en «moderat produksjonsavgift» mener å ha besvart Stortingets anmodningsvedtak om beskatning av vindkraft. Det heter:

«Regjeringen varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2021 at den tar sikte på å innføre en moderat produksjonsavgift på vindkraftverk fra 2022. Regjeringen fulgte med det opp anmodningsvedtak nr. 146 og 147 (2020–2021) som ble fattet av Stortinget ved behandlingen av Meld. St. 28 (2019–2020) og tilhørende Innst. 101 S (2020–2021): "Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i vindkraftbeskatningen, inkludert en vurdering av hvordan en hensiktsmessig innretning på og tidsplan for hvordan skattebyrden på vindkraftprodusentene kan økes." (vedtak 146) "Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021 med en vurdering av hvordan lokal kompensasjon og forutsigbare rammebetingelser for vindkraft kan sikres, for eksempel naturressursskatt, en produksjonsavgift eller en annen hensiktsmessig innretning for alle involverte parter." (vedtak 147)

Dersom staten med høringsnotatet har ment at Stortingets to anmodningsvedtak er tilfredsstillende besvart, er LNVK ikke enig i det. Høringsnotatet angir selv at «*Formålet med høringen er å få høringsinstansenes synspunkter på den tekniske utformingen av avgiften, samt valg av avgiftsmodell.*» Den tekniske innretningen på høringsnotatet, som høringsinstansene bes om å uttale seg om, er noe helt annet enn «*(..) en vurdering av hvordan lokal kompensasjon og forutsigbare rammebetingelser for vindkraft kan sikres*», som er innholdet av det vedtak Stortinget traff.

Hovedtrekkene i et fremtidig skatteregime for landbasert vindkraft

Det er ikke vanlig at skattytere og skattemottakere er enige i at det bør innføres nye skatter på en sektor og hvilke hovedlinjer et nytt skattesystem bør bygge på. Slik enighet foreligger mellom vindkraftprodusentenes organisasjoner og vertskommunenes organisasjoner. Denne enigheten bygger på *en felles forståelse* av at det er rimelig og rettferdig at de lokalsamfunn som blir direkte berørt av større vindkraftanlegg har krav på en andel av den verdiskapingen deres naturressurser gir grunnlag for. De negative virkninger på natur, landskap og folk fra landbasert vindkraft gir i tillegg et legitimt krav på en kompensasjon i tråd med anerkjente miljørettslige prinsipper.

Det er denne felles forståelsen, som ved flere anledninger er uttrykt overfor storting og regjering, Stortingets to anmodningsvedtak er forankret i. Og det er denne felles forståelsen regjeringen ved Finansdepartementet og Skattedirektoratet burde ha fulgt opp i høringsnotatet. LNVK beklager at det ikke er tilfelle.

Vindkraftbransjen og en samlet kommunesektor har tidligere i fellesskap bedt om at et skatteregime for vindkraft tar utgangspunkt i den tenkningen og de innretninger som i dag gjelder for vannkraftsektoren. Ikke bare tilsier hensynet til såkalt teknologinøytralitet det, men erfaring viser også at hovedtrekkene i skatteregimet for vannkraftsektoren har fungert tilfredsstillende og har gitt nødvendige insentiver til fortsatte investeringer i vannkraft både til utbyggere og til vertskommuner. En av hovedgrunnene til den senere tids motstand mot landbasert vindkraft har nettopp vært lokal motstand mot store arealinngrep i forbindelse med større vindkraftanlegg. Med lovbestemte rettigheter for vertskommunene til en andel av verdiskapingen som vederlag for å stille sine naturverdier til rådighet for andre, har slik motstand mer tilhørt unntakene på vannkraftsektoren. Utbyggingskostnadene for vindkraft er i dag på nivå med kostnadene for vannkraft. De kilowattimer som produseres er i hovedsak likeverdige og selges til samme pris i samme marked. Og miljøkostnadene for utnyttelsen av begge energiformer er åpenbare og av lokal karakter.

Det er LNVKs syn at Stortingets to anmodningsvedtak må leses med bakgrunn i slike betraktninger. Derfor besvarer høringsnotatet ikke på noen måte de to anmodningsvedtakene, men behandler bare en særlig begrenset og teknisk del av spørsmålet om hvorledes en avgift på vindkraft bør innrettes. Vindkraftbransjen og en samlet kommunesektor er enige om at et skatte- og avgiftsregime for vindkraft bør inneholde en lokal skatteordning og en avgift begrunnet i de kostnader ethvert vindkraftanlegg av noe størrelse påfører naturmiljøet.

Avgiften bør innrettes som en sektoravgift i sektorlovgivningen

I høringsnotatet er foreslått at avgiften innrettes som en særavgift etter særavgiftsforskriften uten nærmere begrunnelse.

Det er LNVKs syn at den foreslåtte avgiften for vindkraft ikke passer inn i de eksisterende kategoriene for særavgifter. Både når det gjelder objektet som skal avgiftsbelegges og når det gjelder formålet med avgiften, skiller den foreslåtte avgiften seg fra andre kategorier særavgifter.

Objektet og formålet:

Gjeldende særavgifter er først og fremst knyttet til varer som sukker, alkohol etc. Avgiftsplikten er ofte knyttet til produksjon eller innførselen av varen. Formålet er først og fremst fiskalt, men det kan også være å oppnå politiske mål, som å hindre bruken av varen. Riktignok er enkelte av avgiftene i forskriften miljørelaterte avgifter som er innført for å oppnå miljøforbedringer og miljøpolitiske målsettinger, som CO₂-avgift, NO_x-avgift og svovelavgift, men dette er ikke de typiske særavgiftene.

Når det gjelder avgift knyttet til vindkraft, er formålet først og fremst å fjerne disinsentiver hos vertskommuner ved at de blir påført inngrep i landskap og naturmiljø uten kompensasjon. Videre vil en slik avgift være i tråd med grunnleggende miljørettslige prinsipper om at tiltakshaver skal belastes miljøkostnadene, jf naturmangfoldloven § 11. Dette er andre formål enn de formål særavgiftene er ment å ivareta. Etter vårt syn skiller avgiften seg så mye fra de øvrige særavgiftene at andre alternativer må vurderes.

Forutberegnelighet:

Som sitert tidligere fra Meld. St. 2 (2020-2021) Revidert nasjonalbudsjett 2021, var forutberegnelighet for kommunene et moment det ble vist til som viktig i begrunnelsen for avgiften. Innplasseringen i forskrift om særavgifter medfører imidlertid at avgiften med enkle grep kan reduseres av det til enhver tids sittende Storting ved plenarvedtak i det statsbudsjettet fastsettes. Det er også nevnt i høringsnotatet at særavgifter fastsettes av Stortinget i de årlige budsjettvedtak. Heller ikke denne delen av ordningen med særavgifter passer derfor for den avgiften som foreslås innført for landbasert vindkraft. Hensynet til forutberegnelighet taler mot dette.

Både vindkraftbransjen og en samlet kommunesektor har foreslått en avgift innført i sektorlovgivningen, det vil si energiloven etter mønster fra ordningen med konsesjonsavgifter på vannkraftsektoren. Konsesjonsavgiftene er en mer enn hundre år gammel miljøavgift som har hatt til formål å fungere som en erstatning til de berørte lokalsamfunn for generelle skader og ulemper på naturmiljøet, og som vederlag for de begrensninger en vannkraftutbygging påfører berørte lokalsamfunn i alternative anvendelser.

LNVK kan ikke se tungtveiende motforestillinger mot at vindkraftsektoren kopierer ordningen fra vannkraftsektoren med en konsesjonsavgift, eller som vi i dag ville ha kalt en miljøavgift. Den bør lovfestes i energiloven og med korresponderende bestemmelser i den enkelte konsesjon med tilhørende verdisikring ved jevnlig inflasjonsjustering.

I høringsnotatet er fremholdt at avgiften må være «moderat», under henvisning til at den er «vridende.» - LNVK mener dette argumentet beror på en misforståelse: Det er velkjent i miljø- og skatteretten at avgifter som er ment som betaling for miljøinngrep, nettopp skal være «vridende», i den forstand at de skal representere en kostnad for tiltakshaveren. Dersom det påtenkte tiltaket ikke har økonomisk evne til å betale for miljøkostnaden, skal tiltaket ikke iverksettes.

Vindkraftregimet må inneholde en lokal beskatningsordning

Vindkraftbransjen og en samlet kommunesektor har foreslått innført en naturressursskatt i tillegg til en miljøavgift etter mønster fra vannkraftsektoren. De samme organisasjonene har imidlertid presisert at slik naturressursskatt *ikke* skal inngå i skattebegrepet i inntektssystemet for kommunene. Bakgrunnen for dette er at inntektsutjevningsordningen vil undergrave formålet med naturressursskatten som et utbyggingsinsentiv for den berørte kommunen. Som eksempel nevner LNVK at Birkenes kommune i dag bare sitter igjen med fem prosent av den naturressursskatten kommunen mottar fra vannkraftproduksjonen i kommunen etter inntektsutjevningen.

Fordi en naturressursskatt trekkes fra krone for krone i den statlige selskapsskatten, innebærer naturressursskatten utelukkende en økonomisk omfordeling mellom stat og kommune og ingen skattebyrde for vindkraftprodusenten. Derfor er naturressursskatten, slik den ovenfor er omtalt, et velegnet insentiv til kommuner som blir bedt om å avstå sine naturverdier til vindkraftformål, forutsatt at den holdes utenfor skatteutjevningen.

Installert effekt eller produksjon som avgiftsgrunnlag

I høringsnotatet er foreslått to alternative modeller for en produksjonsavgift, enten installert effekt eller oppnådd produksjon.

LNVK ser både fordeler og ulemper med begge modeller. Hensynet til stabilitet og forutsigbarhet taler for en modell basert på installert effekt, men det er påpekt i høringsnotatet at en effektagift vil være vesentlig tyngre å bære for eldre kraftverk med gammel teknologi. Hvis det er korrekt, kan det føre til at avgiften settes lavere enn med en produksjonsmodell.

Det har som et tredje alternativ vært drøftet å innføre et flerårig produksjonsgrunnlag som modell, hvor avgiftsgrunnlaget er et gjennomsnitt av flere års produksjon.

Det er LNVKs syn at høringsnotatet mangler tilstrekkelig informasjon om de faktiske forskjeller de ulike avgiftsmodellene vil føre til, herunder hvilke forskjeller det er mellom eldre vindkraftanlegg og utnyttelsen av installert effekt og nyere anlegg. LNVK må derfor ta forbehold om å komme tilbake til dette.

Åfjord 29 juli 2021

Vibeke Stjern, Styreleder LNVK

Høringssvar om avgift på landbasert vindkraft

KS har vurdert alternative modeller for en produksjonsavgift på landbasert vindkraft. Alternativene som Skattedirektoratet i samråd med NVE har trukket fram er én som er basert på installert effekt og én hvor avgiften pålegges kraftproduksjonen.

KS har vurdert alternative modeller for en produksjonsavgift på landbasert vindkraft. Alternativene som Skattedirektoratet i samråd med NVE har trukket fram er én som er basert på installert effekt og

.....
én hvor avgiften pålegges kraftproduksjonen.

Foto: Shutterstock

Vi viser til [Skattedirektoratets høringsbrev med høringsnotat 22. juni 2021 om avgift på landbasert vindkraft](#) med høringsfrist 3. august 2021.

Forslag i RNB

Regjeringen varslet i revidert nasjonalbudsjett at de tok sikte på å innføre produksjonsavgift på vindkraftverk motivert av å gi insentiver for tilrettelegging for videre utbygging av vindkraftverk og lokal kompensasjon. Det ble påpekt at avgiften burde være moderat fordi en slik avgift er vridende.

To alternative avgiftsmodeller

Høringsinstansene er bedt om å vurdere alternative modeller for en produksjonsavgift på landbasert vindkraft. Alternativene som Skattedirektoratet i samråd med NVE har trukket fram er én som er basert på installert effekt og én hvor avgiften pålegges kraftproduksjonen.

KS' vurdering av alternativene

Vurderingen av de to avgiftsmodellene er krevende, da det ikke sies noe om satsene – bortsett fra at de skal være moderate.. Hvis vi tar utgangspunkt i at provenyet skulle være det samme med de to modellene er KS enig i at effektmodellen vil være mest forutsigbar for kommunene. Modellen innebærer stabile inntekter til kommunene, hvilket er en fordel for budsjettering og planlegging.

KS legger uansett til grunn at en avgift vil gjelde både for eksisterende og nye vindkraftanlegg, og understreker at dette er en svært viktig forutsetning sett fra kommunenes side.

Samlet proveny

Det kan imidlertid være nærliggende å anta at de samlede avgiftsinntektene over tid vil være mindre med en effektmodell, enn med en produksjonsmodell hvor avgiftene

varierer med taktisk produksjon. Produsentenes samlede skatteevne må antas større med en produksjonsavgift. Det fordi usikkerheten for produsentene blir mindre ettersom de ikke betaler når det ikke produseres. Som påpekt i høringsnotatet vil en effektavgift være vesentlig tyngre å bære for eldre kraftverk med gammel teknologi. Nye kraftverk med bedre teknologi kan utnytte vindressursene bedre enn gamle, noe som innebærer at forholdet mellom kapasitet og produksjon er lavere enn for de gamle verkene. Dette peker også i retning av at avgiftene med en effektmodell vil bli satt relativt lavere enn med en produksjonsmodell. Frykten for en negativ samfunnsøkonomisk effekt av at produksjonen vil stenges ned ved lave, men positive priser er en mulighet med produksjonsmodellen. KS vurderer imidlertid at det samfunnsøkonomiske tapet knyttet til uoptimalt rask nedstengning ved lave priser neppe vil bli stort med avgiftssatsene som kan være aktuelle, og dermed ikke noe som bør veie tungt i vurderingen.

Usikkerheten for kommunene

Effektmodellen vil gi stabilitet for kommunenes økonomi, mens provenyet fra en produksjonsavgift vil kunne svinge fra et år til et annet – i hovedsak i takt med vindforholdene. Usikkerheten knyttet til kommunes inntekter med en produksjonsmodell vurderes imidlertid som håndterbare. En kan også konstruere systemer som reduserer usikkerheten i de årlige utbetalingen, for eksempel ved at avgiftsgrunlaget er et glidende historisk gjennomsnitt av produksjonen.

Oppsummering

På denne bakgrunn kan KS i utgangspunktet ikke anbefale den ene modellen framfor den andre før vi vet noe om de alternative avgiftssatsene og forskjeller i forventete inntekter til kommunesektoren. Men hvis regjeringen kommer til å fastsette avgiftene med de to modellene slik at selskapene vurderer dem som likeverdige ved marginale utbyggingsprosjekter, vil KS helle i retning av å anbefale en produksjonsmodell.

Samlet avgiftssats

KS vil samtidig fremheve at samlet avgiftssats på vindkraftskompensasjon har stor betydning for kommunesektoren. Samlet sats må være av en slik størrelse at lokalsamfunn som opplever ulemper med vindkraftutbygging faktisk blir kompensert gjennom avgiften. Dette er rimelig slik at lokalsamfunn som stiller sine naturressurser til rådighet for en næringsverdiskaping mottar deler av verdiskapingen.

Tidligere innspill

KS vil avslutningsvis understreke at forslaget i høringsnotatet ikke følger opp det konkrete skatte- og avgiftsforslaget som tidligere har vært spilt inn til Stortinget fra organisasjoner som representerer en samlet kommunesektor og en samlet kraftbransje:

- En naturressursskatt for vindkraft, slik tilfellet allerede er for vannkraft. Det vil sikre vertskommuner og vertsfylker en andel av verdiskapingen. Ettersom naturressursskatten normalt trekkes krone-for-krone fra i den utregnede selskapskatten, vil dette bare innebære en økonomisk omfordeling mellom staten og kommunesektoren. For å virke etter hensikten og kompensere berørte lokalsamfunn målrettet og forutsigbart bør naturressursskatten gå utenom inntektsutjevningsordningen for kommunene og fylkeskommunene.
- En miljøavgift (naturavgift e.l.) for næringen knyttet til ulempene for befolkning og miljø som virksomheten innebærer. Provenyet av denne avgiften bør komme som kompensasjon til de lokalsamfunnene som stiller sine naturressurser til disposisjon og opplever ulempene. Avgiften må utformes slik at den ikke er til hinder for realisering av samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter.

Forslag i RNB

To alternative avgiftsmodeller

KS' vurdering av alternativene

Samlet proveny

Usikkerheten for kommunene

Oppsummering

Samlet avgiftssats

Tidligere innspill

Tilbake til topp

Publisert: 02.07.2021

Del: ● ● ● ●

Tema: [Samfunnsplanlegging](#) [Kommuneøkonomi](#)

KONTAKT

Helge Eide

Områdedirektør Samfunn, velferd og demokrati

Helge.Eide@ks.no

+4790567722

Torbjørn Eika

Sjeføkonom

Torbjorn.Eika@ks.no

+4790695408

Kontakt oss

Besøksadresse:

Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Postadresse:

Pb. 1378 Vika, 0114 Oslo

Org. nr. 971 032 146

Sentralbord:

[24 13 26 00](tel:24132600)

[Send e-post](#)

Medlemsservice

KS Medlemsservice for arbeidsgiverspørsmål

[24 13 64 00](tel:24136400)

[Send e-post](#)

Presse

Pressekontakter

Pressetelefon: [24 13 26 01](tel:24132601)

[Send e-post](#)

Liv Merete Wiker

Kommunikasjonsdirektør

Sissel Ambjør

Redaktør

Snarveier

[KS på sosiale medier](#)
[Nyhetsvarsling fra KS](#)
[Abonnere på KS' nyhetsbrev](#)
[Ledige stillinger i KS](#)
[KS' personvernerklæring](#)
[KS Læring](#)

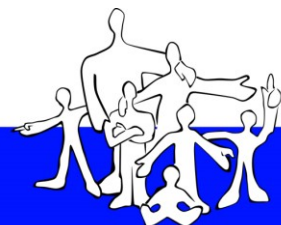
Finns ansatt

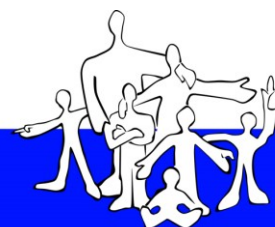
referat

Navn på organet som har hatt møte: SU Nordskag oppvekstsenter		Møte nr.3
Møtedato: 9/6-21	Deltakere: Anette N. Hammervold, Paul Kristian Sandvik, Hege Berg, Randi-Helen Sagøy, Heidi Skjønhals, Lena Reppen, Milosz Rak, Aron Olafsen, Lill Marita Olsen	
Tid: 18.30-19.30	Forfall: Remy Strømskag, Kacper Wroblewski, Svein Tommy Skotvold	
Sted: Teams		
Møteleder: Lise Måsøval		
Referent: Lise Måsøval		

Sak nr	Saksopplysninger – jf saksliste. Orientering/Drøfting/Beslutning	Type	Ansvarlig
1.	Godkjenning av innkalling. Innkallinga ble godkjent.		
2.	Ny utviklingsplan for senteret Det er vedtatt nye politiske mål for den neste fireårsperioden, og det er valgt ut noen mål og tiltak for året som kommer. Lise presenterte hvordan vi planlegger å arbeide med de felles vedtatte målene på Nordskag, og hvilke andre mål og tiltak som er planlagt. I tillegg til de kommunale målene og tiltakene, videreføres disse satsingsområdene: arbeid med språk og foreldresamarbeid. Et felles arbeid på hele senteret vil også settes i gang rundt det med å "Bli glad i øya si", og retter seg mot å kjenne arter nærmiljø og lokalhistorie.		
3.	Ny årsplan for barnehagen Lill presenterte barnehagens årsplan. Su godkjente planen under forutsetning om at det arbeides inn en sekvens om barnehagens samarbeidspartnere. Det skal undersøkes muligheten for å oversette planen til enkelte språk slik at foreldregruppen ved senteret skal kunne lese dokumentene.		Lill
4.	Trafikksikkerhet		Lise

	<p>Det er behov for å se på ulike momenter knyttet til trafikksikkerhet rundt senteret. Både ansatte og foreldre har reagert på fart opp mot senteret, biler som går på tomgang med mer.</p> <p>I møtet kom det innspill på at det bør bestrebes å unngå rygging ut fra parkeringsplass, så dette er noe Lise tar med videre. Å jobbe for å få til et kjøremønster ville gjort leveringssituasjonene på morgen tryggere. Nå som det utvides fra tre til fire avdelinger er dette enda mer aktuelt. Fra elevene kom det innspill om det er mulig å benytte grusplassen på motsatt side av veien for senteret for å få til dette.</p> <p>Lise kontakter trafikksikkerhetsutvalg og teknisk.</p>		
5.	<p>Orienteringer:</p> <p>Fremdrift ny avdeling: Varer og møbler er kommet – klart til montering. Sovebod under tegning.</p> <p>Arbeid med og rundt bygget: elever og ansatte har stått på med maling, beising og rydding ute og inne.</p> <p>Senteret har 30-årsjubileum i høst ☺ Det vil markeres i en eller annen form.</p>		
7.	Evt: ingen saker.		

REFERAT FRA MØTET I SAMARBEIDSUTVALGET VED SØR BURØY SKOLE 7. JUNI 2021

Sørburøy skole

Frammøtte: Renata (FAU), Aleksander (SU), Maiken (Elevråd), Johannes (Elevråd), Line (Skolen)

Saker:

- Skolens utviklingsplan
- Orientering fra rektor om situasjon i økonomi og personale, åpent for innspill og spørsmål
- Prosjekt Grønt Flagg
- Eventuelt

Innkallinga ble godkjent.

Sak 1/21: Utviklingsplana

Endringsforslag:

- Forslag fra elevråd om å presisere arbeid med oppgaveforståelse, tolking av oppgaver som fokuspunkt i delen om læring.
- Fra Aleksander: Involvér ungdommen selv og ansatte utenom leder i Øya-prosjektet. Hva handler det om som angår dem? Utfordre prosjektledelse på å bistå med dette.
- Til delen om lokalsamfunn og arbeidsliv fra Aleksander: Gjenoppta kontakt med lokalt næringsliv som fiskemottaket, havmerden og f.eks. naturoppsynet for bedriftsbesøk, informasjon og opplevelser
- I ordskiftet: Besøke bedrifter og både private og offentlige arbeidsplasser i forbindelse med at vi deltar på andre aktiviteter, eller som ekskursjon i seg selv
- Line orienterte om at det er søkt om to lokale prosjekter i den kulturelle skolesekken der vi trekker inn eksterne ressurser: Ett på visuell kunst og ett på lokalhistorie om hermetikkfabrikker i regionen. Tur til Halten kan bli aktuelt veldig snart og kan knyttes til dette siste.

Sak 2/21: Økonomi og personale

Som utsendt papir viser ligger skolen omtrent eksakt på budsjett i forbruket per 1. juni 2021.

Det er ansatt faglært lærer for neste skoleår i utlyst stilling. Ine Jensen kommer på besøk før skolen slutter.

Det betyr at André som utfaglært lærer ikke har noen stilling ved skolen neste skoleår. Han har fått tilbud underveis om tilrettelegging for kvalifiserende utdanning, men har ikke ønsket dette.

For lokalsamfunnet er det viktig at barnefamilien blir, men skolen kan ikke gi garantier for arbeidsplasser til ufaglærte.

Skolen har de siste to skoleårene til sammen kuttet ned 70% stilling grunna elevtallnedgangen. For inneværende skoleår gikk vi ned midlertidig enda 10% til som dugnad for å berge underskuddet i driftsregnskapet til kommunen.

Muntlig avtale i møte der Håvard og Roger var til stede var at disse 10% skal komme tilbake til virksomheten fra 1. august. Dette er ressurs som vil bli brukt til å legge inn to ekstra timer med tolærertid.

Tolærertid blir neste år brukt i matematikk, norsk og naturfag, samt noe tid til bl.a. utdanningsvalg for elev i niende. Utover dette må lærerne undervise gruppa samla, til dels i ulike fag samtidig.

Omstillingsutvalg og kommunalsjef varsler at det kommer en strukturprosess i oppvekst fra august der en skal oppnå effektivisering og innsparing gjennom f.eks. endra lederstruktur. I et referat fra et utvalg nettopp sto bare at løsninger for Sørburøy skole er uavklart, men Line er ikke involvert i hvilke prosesser som er i gang der.

Aleksander presiserer at sittende politiske koalisjon har sagt at de ikke ønsker å endre strukturen i oppvekstvirksomhetene nå, og at de har dårlige erfaringer med «fjernstyring» av virksomheter der leder ikke er til stede på arbeidsplassen. FAU lurte også på om det vil kunne fungere i praksis, og er skeptisk til eventuelle løsninger som gjør ledelsen fjern for dem det gjelder.

Skolen og brannstasjonen blir ikke malt denne sommeren heller, da driftsavdelinga er for underbemanna til å ta unna vedlikeholdsoppgaver.

Sak 3/21 Grønt flagg

Prosjekt er bestemt i foreldremøtet, og forankra som tverrfaglig tema i personalet.

Skolens samarbeidsutvalg blir styringsgruppe for prosjektet.

Line gjør papirarbeidet i sommer på å registrere skolen og beskrive prosjektet og innhold i satsinga ved skolen.

Målet er å bli Grønt Flagg – skole i løpet av kommende skoleår.

Renata er som forelder opptatt av at heimene blir involverte i den praktiske oppfølginga, og at det blir samtaleemne både heime og på skolen hvordan man kan bidra til mindre kasting av ting i et vidt perspektiv.

Prosjektet vårt handler om å bidra på ulike måter til at færre ting blir kasta, for eksempel gjennom godt vedlikehold, reparasjon, gjenbruk, redesign, nøkterne og planlagte innkjøp, god økonomiplanlegging, restebbruk, kortreiste ressurser, etisk bevisste valg når vi kjøper, deling/samarbeid og til slutt riktig resirkulering av det som likevel må kastes.

Andre skolerelaterte aktiviteter vil bli knyttta til dette, som skriving, bilder, praktiske prosjekter heime, trening på god miljøatferd.

Sak 4/21 Eventuelt

Det er ikke meldt saker til eventuelt. Aleksander minner på at det ligger en pengegave til elevgruppa for å bruke når vi reiser inn til Frøya, så vi kan delta på et kulturtilbud.

Ref. Line

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug

Arkiv: 033

Arkivsaksnr.: 21/1797

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

- **Prosjekt erfaringsmedarbeider – Pleie og omsorg v/ Roger Santokhien**
- **Brukerundersøkelser – Pleie og omsorg**
- **Sommer Frøya – Kultur og idrett**
- **Sommerjobb for ungdom – Kultur og idrett**
- **Orientering om tiltak sosiallærere – Oppvekst**
- **Orienter om delegerte vedtak – Oppvekst**
- **Covid 19 retningslinjer – Oppvekst**

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik

Arkiv: H00

Arkivsaksnr.: 21/1560

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur
Kommunestyret

TILRÅDNING BRUK AV INSTITUSJONSPASSER OG BOFELLESSKAP I DET NYE HELSE- OG OMSORGSSENTRET

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar at 1 bofellesskap for demente a` 8 plasser skal defineres som institusjon i det nye helsehuset.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Statsforvalteren og Helsetilsynet har et økende fokus på bruk av tvang i egen bolig, særlig i kommuner som har gått fra høy institusjonsgrad - til flere bofellesskap/egne hjem. De har spesielt fokus på tilbakeholdelse i egen bolig, og begrensning i bruk av fellesareal og tilgang til egen bolig.

Personer med demenslidelse er en sammensatt gruppe. Enkelte brukere krever høy grad av skjerming. De fleste trives best i små fellesskap der miljøet oppleves kjent, trygt og forutsigbart. I et bofellesskap er det ikke mulig å flytte beboere slik at de får et mest mulig optimalt miljø. Der har de sine leiligheter med kontrakter hjemlet i husleieloven. Dermed kan det fra tid til annen være at beboergruppene er sammensatt på en måte som vanskeliggjør optimal miljøterapi og tjenesteyting.

Noen personer med demenslidelse har tendens til å ville ut, og som for noen vurderes som uforsvarlig. Pasient- og brukerrettighetsloven hjemler bruk av tvang for personer som mangler samtykkekompetanse og som motsetter seg helsehjelp, men rett til tilbakeholdelse er kun forbeholdt pasienter i institusjon og gjelder dermed ikke for beboere i bofellesskap. Selv om det unntaksvis er behov for å anvende tvungen tilbakeholdelse, er dette ett av argumentene som taler for å endre et av de tiltenkte bofellesskapene for demente inn i det nye helsehuset til institusjon.

I tillegg stilles det spørsmålstejn i flere tilsyn som er utført, om brukere i bofellesskap mottar tilstrekkelig helsehjelp av fastlege. I tilsynene finner man flere beboere i omsorgsbolig som

har et hjelpebehov, som kun kan dekkes i institusjonsliknende bolig. Flere kommuner har omsorgsboliger som statsforvalteren mener i praksis fungerer som en institusjon.

Lovmessig ligger den største utfordringen hos de pasienter som ønsker å forlate egen bolig og der det ikke er forsvarlig at de gjør det alene. Tilbakeholdelse med tvang kan ikke gjøres i eget hjem, kun i helseinstitusjon. Andre tvangsmidler som medisinbehandling, stell osv. kan det fattes vedtak om, uavhengig av bosted.

Per i dag er det pasienter/ brukere som vurderes å ikke kunne bo i egen bolig på bakgrunn av ovenstående vurdering. Vi anslår dette antallet til 2-5 personer. Dette kommer i tillegg til de plasser i helsehus som er beregnet til brukere med behov for ekstra skjerming.

Det er også en ny tvangsbegrensnings-lov på trappene, og denne vil mest sannsynlig ikke åpne for mer tvangsbruk fremover og sannsynligvis en mer begrenset adgang til bruk av tvang både i og utenfor institusjon.

Vurdering:

Fra å gå fra en «institusjonstung» kommune ønsker Frøya kommune nå å dreie dagens sykehjemsplasser til heldøgns omsorgsplasser i bofellesskap. Gjennom arbeidet med nytt helse- og omsorgssenter og besøk i andre kommuner, vurderes det at det er nødvendig med en endring i bofellesskapene for demente, da denne brukergruppa kan utløse særskilte lovkrav som skal etterfølges.

I nytt helsehus blir det totalt 76 heldøgns-plasser:

- 28 plasser på helsehuset (institusjon) delt opp i 3 avdelinger a' 8 boenheter.
- 24 plasser for personer med kognitiv svikt i bofellesskap delt opp i 3 avdelinger a' 8 boenheter.
- 24 plasser i bofellesskap for somatisk syke.

For fast plass på sykehjem betaler pasientene vederlag. Dette utgjør ca. 75 % av samlet inntekt (alderspensjon, uførepensjon, tilleggspensjoner, renteinntekter, o.a.) minus fradrag (skatt, renteutgifter, o.a.). Vederlag inkluderer i hovedsak alt som pasienten trenger.

Kommunedirektøren tilrår som skissert at 1 bofellesskap for demente a` 8 plasser skal defineres som institusjon.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik

Arkiv: G00

Arkivsaksnr.: 21/796

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur

Kommunestyret

KOMMUNALE HUSLEIESATSER - MORGENDAGENS OMSORG - NYTT HELSEHUS

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar å fastsette husleien for leiligheter som leies ut i nytt helsehus til totalt kr 10 582 kr pr mnd. Av dette utgjør 5 303 kr kapitalkostnader og 5 279 kr for andre kostnader (andel i driftskostnader).
2. Kommunestyret vedtar å fastsette full forpleining/matabonement til 130 kr pr.beboer pr døgn.
3. Kommunestyret gir kommunedirektøren fullmakt til å gjennomføre nødvendig regulering av kommunens budsjetter ihht til dette vedtaket

Vedlegg:

Ingen

Saksopplysninger:

Kommunestyret har vedtatt å bygge nye omsorgsboliger i tilknytning til nytt helsehus, og disse vil bli ferdigstilt høst 2021. Også kalt «*morgendagens omsorg*». Kommunestyret må nå fastsette husleiesatser for disse leilighetene.

Årlige driftsutgifter:

Kapitalutgiftene for helsehuset og omsorgsboligene framkommer slik:

Kalkyle kapitalutgifter	Avrundet budsjett inkl mva	Støtte fra Husbanken	Grunnlag for bergning inkl mva	Grunnlag for bergning eks mva
Sykehjemmet	186 000 000	56 700 000	129 300 000	103 440 000
Omsorgsboliger	177 000 000	67 900 000	109 100 000	87 280 000
Utenomhus	33 000 000		33 000 000	26 400 000
Sum	396 000 000	124 600 000	271 400 000	217 120 000

Når kapitalkostnaden pr enhet i omsorgsboligene skal begrenses, tas ikke med helsehuset og de fasiliteter som er der (kjøkken, dagsenter o.l.).

Kalkyle kapitalutgifter	Grunnlag for bergning eks mva	Antall enheter	Summer	Pr enhet, pr mnd. 40 år	Rente 1.år 1%	Sum avdrag og rente 1.år
Sykehjemmet	103 440 000	28				
Omsorgsboliger	87 280 000	48	1 818 333	3 788	1 515	5 303
Utenomhus	26 400 000					
Sum	217 120 000		87 280 000	1 818 333		

Kommunedirektøren tar utgangspunkt i 40 års avskrivning, og har brukt 1% som rentegrnlag.

Totalt anbefaler kommunedirektøren at kommunen belaster hver omsorgsbolig i det nye helsesentert, med 5 303 kr for 2022.

For øvrige utgifter til å drifte det nye helsesentert legger kommunedirektøren følgende til grunn:

Navn på tiltak	Regnskap 2022	2023	2024	2025
----------------	---------------	------	------	------

2020					
Strømkostnader	716 527	1.500.000	1.600.000	1.700.000	1.800.000
Forsikring	160.000	200.000	220.000	240.000	260.000
Snøbrøyting/strøying/gatefeieing – 3500 m2		100.000	110.000	120.000	130.000
Vannavgift (Ham.vik v.v. 2020, lavere vannavgift enn kommunal avgift)		400.000	420.000	440.000	460.000
Kloakkavgift		400.000	420.000	440.000	460.000
Renovasjon		900.000	1.000.000	1.100.000	1.200.000
Serviceavtaler/Driftsavtaler		100.000	160.000	170.000	180.000
Driftsoperatør – ny stilling	-----	600.000	620.000	640.000	660.000
Heiskontroll og vedlikehold		100.000	120.000	150.000	200.000
Renholdsartikler inkl renholdsutstyr (eks vaskeroboter)		800.000	500.000	520.000	540.000
Renhold omsorgsbolig	-----	1.000.000	1.040.000	1.060.000	1.080.000
Drift og vedlikehold		200.000	400.000	600.000	800.000
SUM	4.572.072	6.300.000	6.550.000	7.140.000	7.790.000

Regnskapstall er ulikt splittet i forhold til matrisen overfor, men regnskap på vel 4.5 mill for et bygg på 3000 m2 indikerer et minimum behov på 6.3 millioner kr for et bygg på 9000 m2.

Kommunedirektøren legger her til grunn at det er behov for tre nye stillinger (1 vaktmester og 2 stillinger opp mot renhold). Dette ivaretar renhold fellesareal, samt renhold på beboerrom etter særskilt vedtak. Kommunedirektøren legger videre til grunn at behovet for økningen innen renhold/praktisk bistand i hjemmet er knyttet opp mot bygget omsorgsboligene, ca. 1 million av totale behovet i 2022 på 6,3 millioner kr.

Kostnaden for å drive både det nye helsehuset og omsorgsboligene uten de to nye årsverkene inne praktisk bistand i hjemmet vil da være 5,3 millioner kr. Dette beløpet dekker alle praktiske utgifter som strøm, kommunale avgifter, renovasjon o.l.

Når disse utgiftene skal fordeles anses det mest hensiktsmessig å dele på antall kvadrat. Legget til grunn ca. 9000 kvm. Det nye helsehuset og huset med omsorgsboliger har ca. like mye kvm. I helsehuset, har kommunen sine tjenester og institusjon. Hva hver enkelt beboer skal betale reguleres gjennom egne regler, og blir ikke tatt med i denne saken. Her beregnes kun hva hver enkelt omsorgsbolig skal dekke.

Legger til grunn ca. 9000 kvm		Kommunens andel	Andel pr enhet		Andel omsorgsboligene skal betale	Antall enheter kostnadene skal fordelses på	Pr enhet, pr mnd.
	Kvm			Total			
Helsehus	4500	90 %	10 %	2 650 000	265 000	48	460
Omsorgsboliger	4500	33 %	67 %	2 650 000	1 775 500	48	3 082
	9000						
				5 300 000			
Praktisk bistand i hjemmet		0 %	100 %	1 000 000	1 000 000	48	1 736
				6 300 000			5 279

Legger til grunn at omsorgsboligene dekker 10% av bekostningen i helsehuset, da de benytter seg direkte eller indirekte av fasilitetene i dette bygget (kjøkken, dagsenter o.l.)

Legger til grunn at omsorgsboligene dekker 2/3 av driftsutgiftene til bygget med omsorgsboligene. Kommunen har 1/3.

For det økte behovet innen praktisk bistand i hjemmet legges det til grunn at alt dekkes av omsorgsboligene.

Til sammen betyr dette at kommunedirektøren legger til grunn et driftsbudsjett på 6,3 millioner kr for helsehuset og omsorgsboligene for 2022.

Omsorgsboligene må for 2022 betale 5 303 kr i kapitalkostnader og 5 279 kr for andre kostander, totalt kr 10 582.

Mat og helseartikler vil komme i tillegg utifra individuelle behov og ønsker.

Helsehuset vil gi tilbud til beboere i omsorgsboligene tilbud om abonemnet på mat. Det foreligger ingen anbefalinger på døgnpris fra helsedirektoratet, men i kartlegging vi har gjort opp i mot andre kommuner, samt anbefalinger om riktig og god ernæringsmessig mat for eldre ser vi at andre kommuner ligger på 4000 – 4400 pr.mnd. Forbrukerrådet har også utført en undersøkelse på full forpleining og kommer ut med en sats på 130 kr pr.beboer pr døgn.

Vurdering:

Kommunedirektøren tilrår at kommunestyret fastsetter at den månedlige husleie for omsorgsboligen i nytt helsehus til kr 10 582 inkluderer kostnader som beskrevet ovenfor. I tillegg kommer abonemnet på mat på 130 kr. pr beboer pr.døgn.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik
Arkivsaksnr.: 21/1893

Arkiv: G21

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur
Kommunestyret

FASTLEGETJENESTEN I FRØYA KOMMUNE INKL LEGEVAKT

Forslag til vedtak:

Kommunestyret støtter kommunedirektørens vurderinger, og ber om følgende;

1. Det opprettes 100% fastlegehjemmel ved Frøya legekantor fra 01.01.21. Fastlegehjemmel skal lyses ut i henhold til gjeldende avtaleverk mellom KS og Legeforeningen. Administrering og pasienstyring knyttet til en fastlegehjemmel løses innenfor dagens rammer for virksomheten familie og helse.
2. Kommunedirektøren oppretter dialog med Hitra kommune, Legevaksentralen i Orkdalsregionen (LIO) og St.Olav for å se på avtalen Frøya kommune har på interkommunal legevakt. Forslag til ny organisering/drift av legevakt legges fram til politisk behandling før iverksettelse, inkl utredning av økonomiske konsekvenser.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Fastlegeordningen ble innført i 2001, ordningen innebærer at alle innbyggere har rett på en fastlege. Det betyr at man står oppført på en såkalt liste hos en lege. Fastlegen er ansvarlig for å tilby allmennmedisinske tjenester til innbyggerne som står på sin liste. Innbyggerne har anledning til å skifte fastlege inntil to ganger per kalenderår. I tillegg til å yte tjenester til egne listepasienter er fastlegene også en del av den akuttmedisinske kjeden. Fastlegene har derfor beredskapsplikt og må da behandle alle personer som oppholder seg i kommunen ved behov. Formelt er det kommunen som er ansvarlig for at innbyggerne har tilgang på fastlegetjenester, dette løser kommunene ved å inngå individuelle avtaler med leger. En slik avtale regulerer ansvaret kommunen har, og hvilket ansvar den enkelte lege har. Fastlegeordningen er regulert gjennom ulike lover, forskrifter og regler i tillegg til den individuelle avtalen mellom legen og kommunen.

Frøya kommune har en utfordring i drift av fastlegetjenesten. Det er uttrykt en bekymring over arbeidsbelastningen og de erfarne fastleger som vi har i ordningen forteller om økende oppgavetilfang. Fastlegeordningen er under et stort press. Dette har medført et stort

arbeidspress som igjen har gjort at leger søker seg bort fra fastlegeyrket, og ordningen er nå såpass presset at det er en reell fastlegekrise nasjonalt. Frøya har hatt en økning i antall hjemler de siste årene men likevel opplever legene at tiden ikke strekker til. Over flere år har det vært vanskelig å få til gode vikarer ved ferier og foreldrepermisjoner som ofte har endt i stor andel med leger fra viakrbyrå med kortere vikariater og med varierende kompetanse. Situasjonen er nå også at to av våre stabile leger over mange år skal gå av med pensjon våren 2022. Bekymringen rundt arbeidssituasjon meldes både av kommuneoverlege og fastlegene ved Frøya legekontor. Det er i samarbeid konkludert med at det er behov for økning av den totale fastlegehjemmelen med 100%, samt en endring av dagens legevaksamarbeid. Bakgrunn for behovet er blant annet i henholdt til anbefalt ledig kapasitet på listene til den enkelte fastlege og vaktbelastning.

For at fastlegeordningen fortsatt skal være grunnmuren i helsetjenesten, er vi avhengig av at vi greier rekrutterer godt og at fastlegene våre blir. Det må legges til rette for et godt arbeidsmiljø, faglige utfordringer, og kontroll over egen arbeidssituasjon.

Det er kommunen sitt ansvar å sørge for at et tilstrekkelig antall leger deltar i fastlegeordningen. I tillegg er Frøya kommune en vekstkommune og har også en kjent stor andel økning av fremmedspråklige. Fastlegene har økt arbeidspress på bakgrunn av dette. Folketallsprognoser for Frøya kommune viser at denne veksten vil fortsette. Frøya kommune ligger over høy nasjonal vekst per tid.

I følge Forskrift om fastlegeordning i kommunene er det kommunens ansvar å opprette nye fastlegehjemler.

<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2000-04-14-328>

§ 11. Ansvar for organisering av fastlegeordningen

«Kommunen skal tilrettelegge fastlegeordningen, herunder inngå avtaler med et tilstrekkelig antall leger om deltakelse i ordningen. Kommuner kan samarbeide om organisering av fastlegeordningen. Fastlegen skal som hovedregel være næringsdrivende.»

I merknaden til forskriften er dette definert slik:

” Til § 11 Ansvar for organisering av fastlegeordningen

For å kunne tilby de som ønsker fastlege i kommunen plass på fastleges liste, må kommunen inngå avtaler med et tilstrekkelig antall leger.

I tillegg må det være ledig kapasitet på lister slik at befolkningens rettigheter etter §§ 5 og 6 i denne forskrift kan ivaretas. Kommuner kan samarbeide for å sikre tilstrekkelig listekapasitet.”

Helsemyndighetene mottar også en del henvendelser fra personer som finner det vanskelig å slippe til hos andre leger enn sin fastlege. Spesielt gjelder dette tilgang til fastlege i andre kommuner hvor man midlertidig oppholder seg. Dette gjelder blant annet for elever/studenter. Dette kan være uttrykk for at mange fastleger har tatt på seg for lange lister og har for liten reservekapasitet. "Ukjente" pasienter vil derfor ofte bli henvist til å bruke legevakten, noe som er særlig uheldig dersom det dreier seg om helseproblemer som trenger

oppfølging over tid. Anbefalingen er at kommuner med mange midlertidig bosatte må dimensjonere fastlegetjenesten sin slik at legene har tilstrekkelig reservekapasitet til å ta i mot studenter, pendlere og andre som oppholder seg midlertidig i kommunen. Frøya kommune har blant annet en stor andel hybelbeoere som er elever ved Guri Kunna videregående skolen.

En økning av fastlegehjemmel vil redusere sårbarheten som Frøya legekantor har opplevd i forbindelse med legevakt de siste årene. Frøya legekantor er sårbar i forhold til legevakt på kveldstid og dekning av Frøya kommune sin andel av legevakt i SIO/LIO samarbeidet. Få leger som kan ta legevakt har ført til stort arbeidspress på enkelte leger. Det har i perioder vært innleid lege fra vikarbyråd for å redusere belastningen.

Vurdering:

Per i dag er det 6 fastleger og 1 turnuslege ved Frøya legekantor. Frøya kommune er en kommune i vekst, og for å kunne ivareta dagens innbyggere samt møte fremtidig bosetning i kommunen, vurderes det som nødvendig å øke fastlegehjemmelen.

En må også hensynta prosjektet Morgendagens omsorg og omlegging til bofellesskap. Dette vil medføre at deler av den jobben som gjøres av sykehjemslegene per tiden vil overføres til fastlegene. Retten til feks å velge fastlege, samt sikre muligheten for en «second opinion» er en viktig pasientrettighet og det er kommunen sitt ansvar å påse tilstrekkelig kapasitet slik at dette ivaretas. Det er på denne bakgrunn kommunedirektørens vurdering at det er nødvendig å opprette en ny fastlegehjemmel.

Rekruttering av personer med god kompetanse er en utfordring for Frøya kommune. Å beholde leger med god kompetanse kan være en utfordring om arbeidsforholdene ikke er forenelig med et privat liv. Økt kapasitet og redusert arbeidsbelastning vil være et viktig tiltak for å ivareta nåværende leger og sikre stabilitet i legetjenesten i Frøya kommune. Bedre kapasitet vil også bedre tilbudet til befolkningen på Frøya og det vil føre til at ventetiden for å komme til lege vil reduseres.

Frøya kommune har over flere år slitt med å rekruttere fastleger til vikariater ved Frøya legekantor. Fordelen har vært at de leger vi har er stabile og det har vært liten utskifting. Vi må imidlertid legge til rette for løsninger slik at vi tar vare på og beholder de fastleger vi har. Vi som kommune, som har et ansvar for å sørge for legetjenester til innbyggerne, trenger en velfungerende og stabil fastlegeordning. For å ivareta og bistå i fastlegenes totale arbeidsbelastning vurderer kommunedirektøren det som hensiktsmessig at vi ser på løsningen på hvordan vi kan bruke de samlede legerressurser på en bedre måte.

Kommunedirektøren vurderer at med å avhjelpe vaktbelastningen i legevakt med å inngå et utvidet samarbeid med LIO vil vi ta av litt for belastningen. Innbyggernes trygghet, og faglig forsvarlighet ligger alltid til grunn for slike vurderinger. Felles samarbeidsutvalg for legetjenesten Hitra/Frøya, har gjort en kartlegging av hvilke henvendelser befolkningen kommer med i tiden lokal legevakt er åpen. Kartleggingen viser at de aller fleste henvendelser kunne vært håndtert i legekantorenes åpningstid eller kan avventes til dagen etter og i ordinær åpningstid for legekantorene. Det er heller ikke et stort antall av henvendelser per ettermiddag/kveld.

Alt av akutt sykdom håndteres av ambulanse og gjerne med en direkte overføring til StOlav for vurdering der. Vurderingen er derfor at en overføring av legevaktstimer fra lokal til regional legevakt er innenfor forsvarlighetens rammer, men krever en god samhandling på kapasitet for ambulansetjeneste, noe vi vil gå i dialog med St Olav på. Avstand til nærmeste sykehus er også et element som har endret seg betydelig det siste året. Per nå ligger vi på en kjøretid til sykehus som er på linje med flere av de andre kommunene i LIO-samarbeidet.

Ett eksempel er Surnadal kommune, med lik reisevei som Frøya. Surnadal har kun 2 timer lokal legevakt på helg, all øvrig tid forholder innbyggerne seg til LIO.

Det bør nevnes at dagens vaktbelastning for våre lokale leger er lokal legevakt (annenhver uke Hitra – Frøya), bakvakt for leger under utdanning (LIS1), kommunens vakter i LIO samarbeidet (uten avkortning for at vi har lokal legevakt), og bakvaktsfunksjon også i LIO dersom behov for utkalling av flere leger. Dette er en uforholdsmessig belastning på gjenværende leger når også flere av våre stabile leger ikke deltar i vakt grunnet alder eller andre oppgaver/årsaker. Sett i lys av disse vurderingene synes det som formålstjenlig å se på en løsning, slik at vi beholder de stabile legekraftene vi har, uten å risikere at vi mister arbeidskraft grunnet arbeids- og vaktbelastning. Kommunedirektøren anbefaler at det innledes dialog med Hitra og St.Olav opp i mot interkommunal legevakt da dette vil være med på å sikre faglig forsvarlighet for innbyggerne.

Forhold til overordna planverk:

Frøya kommune er en fremtidsrettet og innovativ tjenesteyter og arbeidsgiver

Økonomiske konsekvenser:

Administrering og pasientstyring knyttet til en ny fastlegehjemmel løses innenfor dagens rammer og tas inn i daglige driften av legekantoret uten at man forventer at dette kreves noe ressursøkning ved legekantoret

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik
Arkivsaksnr.: 21/1561

Arkiv: G10

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur

STØTTE TIL N.K.S. VEILEDNINGSSENTER FOR PÅRØRENDE RUS OG PSYKISKE LIDELSER - HOOK, FSK OG KST

Vedtak:

Forslag til vedtak:

- Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur vedtar å støtte veiledningssenteret for pårørende rus og psykiske lidelse med 1 krone pr.innbygger.
- Støtten dekkes innenfor helse og mestring sine økonomiske rammer.
- Tilbudet til N.K.S veiledningssenter gjøres kjent for alle tjenestene som yter tilbud til målgruppen.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

N.K.S. Veiledningssenter for pårørende er et gratis lavterskeltilbud, hvor målgruppen er pårørende til personer med rusmiddelavhengighet og/eller psykisk sykdom. Tilbudet er i stor grad brukerstyrt og gjelder for barn, ungdom og voksne. Senterets målsetting er å bidra til økt livskvalitet og mestring hos pårørende. Veiledningen er individuell, familie- og gruppebasert, i tillegg driver vi også utadrettet virksomhet som informasjon og undervisning.

Deres verdigrunnlaget tar utgangspunkt i den humanistiske psykologien som legger vekt på forståelse av enkeltmennesket på dets egne premisser. Pårørendes egne opplevelser, valg og verdier har en sentral plass. Deres kompetansen bygger på utdanning og nyere forskning, men er først og fremst tilegnet gjennom samtaler med alle pårørende de har møtt.

Kommunene har ansvar for å sikre blant annet lavterskeltilbud til pårørende i sin kommune i henhold til lov kommunal helse og sosialtjeneste. Kommunene henstilles til å samarbeide med frivillig og ideelle organisasjoner for å sikre tilstrekkelig kapasitet.

De inviterer kommunen til å inngå et samarbeid med deres sentre som et supplement til kommunens tilbud. De søker Frøya kommune om økonomisk tilskudd for 2021 med 1 krone pr. innbygger.

Vurdering:

Kommune 3.0 «Samskapingskommunen» er en overordnet satsing i planperioden. Denne satsingen viser til viktigheten av å satse på innovasjon, omstilling og effektivisering for å møte utfordringene som kommer med strammere kommuneøkonomi og mer komplekse oppgaver. Det krever nye modeller og metoder for hvordan kommunene skal utøve sine ulike roller i velferdssamfunnet og i samarbeid med andre aktører. Hvordan få mer ut av de ressursene vi har tilgjengelige, og hvordan sørge for at ressursene blir brukt på en god måte?

I tillegg er det i planperioden en satsning å styrke tjenesteutvikling for mennesker med rus og psykiske lidelser. En styrking av samarbeidet mellom offentlige og frivillige aktører er sentral i disse satsningene.

Kommunedirektøren vurderer at et samarbeid med N.K.S. Veiledningscenter for pårørende vil være et godt supplement til kommunens ansvar for pårørende rus og psykisk lidelser.

Til kommuner i Møre og Romsdal og Trøndelag

Mai 2021

Samarbeid med N.K.S. Veiledningscenter for pårørende som supplement til kommunens ansvar for pårørende rus og psykisk lidelser

Beregninger fra Folkehelseinstituttet anslår at det i løpet av ett år kan være 450.000 barn som lever i familier hvor minst én av foreldrene har en lettere lidelse og/eller misbruker rusmidler. Av disse har om lag 135 000 foreldre med alvorlige lidelser. Mellom 200-300 000 misbruker alkohol, 20-30 00 misbruker narkotika og minst 30-50 000 har problemfylt forhold til reseptbelagte legemidler. For hver misbruker, er det 3 – 5 pårørende.

Kommunene har ansvar for å sikre blant annet lavterskeltilbud til pårørende i sin kommune i henhold til lov kommunal helse og sosialtjeneste. Kommunene henstilles til å samarbeide med frivillig og ideelle organisasjoner for å sikre tilstrekkelig kapasitet. Viser også til veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/parorendeveileder>

Peder Kjøs leverte en rapport fra Ekspertutvalget til Regjeringen fredag 30. april og rapporten skisserer over 30 tiltak, deriblant «*Styrke formalisering av samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og offentlige tjenester*».

Vi vil med dette inviterer kommunen til å inngå et samarbeid med våre sentre som et supplement til kommunens tilbud.

Hvem er vi

Norske Kvinners Sanitetsforenings veiledningscenter for pårørende er et faglig lavterskeltilbud for pårørende til personer med rusmiddelproblematikk, psykisk sykdom og spilleproblem. Tilbudet er brukerstyrt og tilbys barn, ungdom og voksne. Sentrenes målsetting er å bidra til økt livskvalitet og mestring og bidra til at pårørendes hverdag blir lettere. Veiledningen gis både individuelt og familie/gruppebasert. Vi samarbeider tett med ulike hjelpeinstanser der den pårørende bor, som BUP, voksenpsykiatri, TSB osv.

Vi har sentre i alle helseregioner. I region Midt har vi hovedkontor i Stjørdal. Vi har skriftlig avtale med Stjørdal kommune om gratis lån av kontor og samtalerom. I tillegg har vi satelittkontor med oppmøte 1 dag pr. mnd. i 11 kommuner, der vi låner samtalerom

Kirkegata 15, 0153 Oslo tlf.: 24 11 56 20 www.sanitetskvinnene.no post@sanitetskvinnene.no

Kontonummer: 1506 13 49267 Org nr. 970 168 001

Veiledningscenter for pårørende

Norske Kvinners Sanitetsforening

henholdsvis av kommunen eller sanitetsforeningen. Disse satelittkontorene er i Ørland, Trondheim, Orkland, Namsos, Røros, Kristiansund, Levanger, Surnadal, Steinkjer, Namsos og Smøla. Vi har samtaler med pårørende fra disse kommunene og omliggende kommuner.

Vi underviser også ved høyskoler og universiteter, og arrangerer faglige pårørendekonferanser.

Vårt verdigrunnlag tar utgangspunkt i den humanistiske psykologien som legger vekt på forståelse av enkeltmennesket på dets egne premisser. Pårørendes egne opplevelser, valg og verdier har en sentral plass. Vår kompetanse bygger på utdanning og nyere forskning.

Våre ansatte er utdannet sykepleiere, vernepleiere, sosionomer, barnevernspedagoger, politi, lærere, master i psykologi. Alle har relevante videreutdanninger og lang arbeidspraksis fra kommunal rus- og psykisk helsetjeneste, barnevern, spesialisthelsetjenesten: barne- og ungdomspsykiatri, voksenpsykiatri, rusbehandling, skole, Nav osv.

Ønsker din kommune en uforpliktende samtale om våre tilbud, kontakt oss.

Vi ønsker å søke deres kommune om økonomisk tilskudd for 2021 med 1 krone pr. innbygger.

Med vennlig hilsen

Karin Tuvmarken
Regionleder/rådgiver
Skolegata 30, 7504 Stjørdal tlf.: 41 17 56 28

Dokumentet er elektronisk godkjent og kan være uten underskrift.

Vedlegg: Vår praksis - slik arbeider vi med pårørende.
Årsrapport for 2020

N.K.S. Veiledningscenter for pårørende

Norske Kvinners Sanitetsforening

Faglig føring og innhold i Veiledningscenteret

2021

Innhold

Innledning	2
Veiledningssamtaler (en-til-en, par, familie)	3
Gruppetilbud	4
Oppfølging av barn og unge	5
Utadrettet virksomhet	7
Brukermedvirkning	9
Kompetanse	10
Ivaretagelse av veilederen, forebygging av belastningsskader og utbrenthet	11
Kildeliste	13

Innledning

N.K.S. Veiledningssenter for pårørende er et gratis lavterskeltilbud, hvor målgruppen er pårørende til personer med rusmiddelavhengighet og/eller psykisk sykdom. Tilbudet er i stor grad brukerstyrt og gjelder for barn, ungdom og voksne. Senterets målsetting er å bidra til økt livskvalitet og mestring hos pårørende.

Veiledningen er individuelt, familie- og gruppebasert, i tillegg driver vi også utadrettet virksomhet som informasjon og undervisning. Verdigrunnlaget vårt tar utgangspunkt i den humanistiske psykologien som legger vekt på forståelse av enkeltmennesket på dets egne premisser. Pårørendes egne opplevelser, valg og verdier har en sentral plass.

Kompetansen vår bygger på utdanning og nyere forskning, men er først og fremst tilegnet oss gjennom samtaler med alle pårørende vi har møtt.

2020 har blitt et historisk år for Veiledningssentrene. Fra å være fem selvstendige enheter har vi i løpet av året blitt ansatt i sekretariatet, blitt kollegaer og fått en felles oppdragsgiver. I forbindelse med denne endringen ble en arbeidsgruppe satt til å samle informasjon fra ansatte og beskrive beste praksis. Det var oppmuntrende å oppdage at vi tenker ganske likt og har samme mål i forhold til pårørende.

Dette er en beskrivelse av Veiledningssenterets praksis, verdigrunnlag og målsetting.

Veiledningssamtaler (en-til-en, par, familie)

FAGLIG FORANKRING

Nasjonale retningslinjer innen rus og psykisk helse tillegger pårørende og familiens involvering betydning i behandling og tilfriskning for pasienten. Det løftes også frem at pårørendes belastningsgrad bør kartlegges, og det er påvist en sammenheng mellom det å være pårørende og ha nedsatt psykisk og somatisk helse.¹

Pårørendeveilederen (2017) fremhever betydningen av opplæring og støtte til pårørende som står i krevende omsorgssituasjoner. Der poengteres også viktigheten av at søsken og barn som pårørende får egne tilpassede tilbud.²

HVORFOR

Hensikten med tilbudet er å hjelpe den pårørende til økt mestring og livskvalitet i en krevende livssituasjon. Å dele tanker og følelser og få tilbakemelding fra en veileder kan føre til endring i tankemønster og utprøving av egne, nye løsnings- og handlingsmønster.

HVA VI VEKTLEGGER

Veiledning er en målrettet samtale som stimulerer deltakeren til å finne egne svar. Veiledningen skal oppmuntre til refleksjon og til at deltakeren er aktiv både under samtalen og i perioden imellom hver veiledning.³ Vi er opptatt av hva som er viktig for den pårørende, og som veiledere har vi fokus på å forstå hvilken bakgrunn og kontekst de pårørende befinner seg i.

HVORDAN VI GJØR DET

Samtalerommet er skjermet for innsyn, det er lydisolert og vi skaper en hyggelig atmosfære. Det serveres kaffe, te, kakao og vann.

Samtalene varer i utgangspunktet en time, og det er fokus på respekt og aksept. Vi bygger relasjoner gjennom aktiv lytting og bekreftelse.

Behov og forventninger fra den pårørende avklares, og vi kartlegger hva som til enhver tid opptar den pårørende, med et mål om at den pårørende skal føle seg sett

¹ (pårørendeveilederen 2017)

² (Pårørendeveilederen 2017)

³ (Kompetanse Norge 2016)

og forstått og få innspill til å håndtere situasjonen. Vi er behjelpelige med å ta telefoner og få i stand møter med andre instanser når det er nødvendig.

Sammen med pårørende vurderer vi når det er hensiktsmessig å avslutte veiledning hos oss. Dersom vi vurderer at pårørende har behov for mer støtte enn det vi kan gi har vi ansvar for å bistå med å finne riktig helsehjelp.

HVORDAN VI KVALITETSSIKRER.

Dette blir nøyere presentert under hovedtema Brukermedvirkning.

Gruppetilbud

FAGLIG FORANKRING

Nasjonale retningslinjer innen rus og psykisk helse tillegger pårørende og familiens involvering betydning i behandling og tilfriskning for pasienten. Det løftes også frem at pårørendes belastningsgrad bør kartlegges, og det er påvist en sammenheng mellom det å være pårørende og ha nedsatt psykisk og somatisk helse.⁴

Pårørendeveilederen (2017) fremhever betydningen av opplæring og støtte til pårørende som står i krevende omsorgssituasjoner. Der poengteres også viktigheten av at søsken og barn som pårørende får egne tilpassede tilbud.⁵

Mange pårørende etterspør grupper og derfor tilbyr Veiledningssenteret ulike typer av disse. Vi vet at det å møte andre mennesker i samme situasjon kan ha en helsefremmende effekt i seg selv.

HVORFOR

Gjennom deltakelse i grupper kan pårørende sette ord på, bearbeide og dele egne erfaringer og hente støtte fra andre som er i lignende livssituasjon.

Vi vektlegger å ha fokus på den pårørendes situasjon, ikke den de er pårørende til. Vi oppfordrer gruppedeltakerne til taushetsplikt og til å tenke gjennom hva man ønsker å dele i gruppen og vi styrer samtalen slik at alle får slippe til.

⁴ (pårørendeveilederen 2017)

⁵ (Pårørendeveilederen 2017)

Vi vektlegger verdien av de pårørendes vurderinger og etterspør tilbakemelding etter hver gruppesamling.

HVORDAN VI GJØR DET

Alle grupper har to gruppeledere. Antall deltakere i gruppene varierer etter etterspørsel og typen gruppe.

Vi tilbyr barnegrupper, ungdomsgrupper og ulike grupper for voksne.

HVORDAN VI KVALITETSSIKRER

Veiledningssenteret benytter alltid gruppeledere med relevant kompetanse og personlig egnethet. Evalueringsverktøy blir brukt for å ivareta pårørendes behov, samt for å utvikle gruppene videre.

Oppfølging av barn og unge

FAGLIG FORANKRING

I henhold til Helsedirektoratet og NAPA lever rundt 450 000 barn og unge med minst 1 forelder med psykisk lidelse eller rusproblem.⁶ Helsedirektoratet viser til at barn som pårørende er særlig sårbare for å utvikle psykiske, sosiale og/ eller atferdsmessige problemer.⁷ De har et stort og udekket behov for hjelp og oppfølging, mange har også opplevd traumer. Forskning trekker frem barnets behov for å snakke om egen situasjon, få kunnskap om foreldrenes sykdom, og hjelp til å ikke ta så stort praktisk ansvar i hjemmet. Betydning av samarbeid på tvers av instanser og behandlingsnivå trekkes også frem. En viktig lovendring tredde i kraft i Helsepersonelloven 2018, da søsken som pårørende og barn som etterlatte ble sidestilt med barn som pårørende.⁸

Ved å holde oss oppdatert på nyere forskning på barn som pårørende øker vi vår kompetanse på området. Vi har også tilegnet oss kunnskap gjennom flere års erfaring fra samtaler med barn som er pårørende, og bidrar med vår viten i nasjonale kurs. Det er viktig å se barnet som et selvstendig individ med egne behov, men også som en del av en større helhet i familiesystemet. Vi er derfor opptatt av å ha et familieperspektiv i oppfølging av barn som pårørende, ved å bl.a. hjelpe barna

⁶ Napa.no

⁷ Helsedirektoratet 2015

⁸ Helsedirektoratet IS-8/2012

gjennom å veilede og støtte deres omsorgspersoner. Vi er opptatt av å ivareta barnet i familien og gjøre omsorgspersonene i stand til å ivareta barnet i hverdagen.

HVORFOR

Ved å gi barn som er pårørende bekreftelse og verktøy til å forstå sin situasjon, kan vi bidra til at de blir mindre utsatt for å utvikle egne helsemessige utfordringer. Vårt mål er at barna skal føle seg sett, forstått, bekreftet og respektert. Familien skal få hjelp til samtaler rundt vanskelige temaer og hendelser. Vi skal bistå både barnet og omsorgspersonene med nødvendig informasjon og kunnskap og gjøre dem bedre i stand til å håndtere sin hverdag. Mange barn føler seg alene som pårørende, og har gevinst av å få avkreftet dette og oppleve gjenkjennelse og forståelse fra andre barn.

HVA VI VEKTLIGGER

I oppfølging av barn som pårørende vektlegger Veiledningscenteret et tett og god samarbeid med omsorgspersonene til barna, samt eventuelle samarbeidspartnere som skole, barnevern og helsestasjon. Vi tilbyr støtte og veiledning. Det er i hverdagen pårønderollen preger barnet, og barna trenger da trygge og støttende voksne rundt seg.

Valg av tilnærming og arbeidsform er tatt på grunnlag av faglige anbefalinger og tilbakemeldinger fra barn og ungdom selv. I tillegg er tilbakemeldinger fra barnets øvrige nettverk som omsorgspersoner og eventuelle samarbeidspartnere av veser betydning.

HVORDAN VI GJØR DET

- Individuelle samtaler med omsorgspersonen til barnet /ungdommen
- Individuelle samtaler med barnet/ ungdommen
- Samtaler med barn/ungdom og foresatte
- Samtaler med barna og den de er pårørende til
- Samtalegrupper for barn og ungdom
- Deltakelse på ansvarsgruppemøter /skolemøter
- Deltakelse i ulike typer samarbeidsmøter
- Foreldreveiledning
- Veiledning til eksterne samarbeidspartnere

- Utadrettet virksomhet/undervisning om barn som pårørendes behov til ulike instanser
- Chat for barn og unge, «samtalens verdi», for å nå flere barn som pårørende som et prosjekt i 2021

HVORDAN VI KVALITETSSIKRER

Kartlegging av behov vektlegges, og gjøres fortløpende og jevnlig i samtaler for å sikre at vi er «på rett vei» i forhold til barnets behov. Behovene kan endres underveis på grunn av uforutsette hendelser i pårørenderollen. Kompetanse hos de ansatte er også et viktig verktøy for kvalitetssikring. Vi vektlegger derfor faglig relevant grunnutdanning og løpende faglig oppdatering om barn som pårørende. Ansatte må levere politiattest.

Utadrettet virksomhet

FAGLIG FORANKRING

Pårørendeveilederen (2017) utgitt av helsedirektoratet sier blant annet at «Helse- og omsorgstjenesten skal legge til rette for samarbeid med brukergruppens organisasjoner og med frivillige organisasjoner om støtte til pårørende. Kommuner og helseforetak bør ha regelmessig dialog med organisasjoner om hvordan de best kan supplere og understøtte hverandre for å gi et best mulig samlet tilbud til pårørende».⁹

Vi erfarer ofte at helsetjenestene ikke har nok kompetanse om, eller ressurser til, å sette seg inn i pårørendes situasjon eller gjøre seg kjent med hva som finnes av tilbud og tiltak for pårørende. Mange pårørende melder til oss at de opplever det vanskelig å få og finne hjelp til egne behov.

Veiledningscenteret ser det derfor som en viktig oppgave å videreformidle og dele vår erfaring og kompetanse med kommuner, spesialisthelsetjenester og andre ideelle organisasjoner som har et ansvar overfor pårørende.

Samarbeid med andre tjenester og kompetansemiljøer er derfor en viktig del av vår virksomhet.

Vår visjon er «En bedre hverdag for pårørende». For å kunne nå ut til flere pårørende, synliggjøre pårørendes behov, markedsføre våre tjenester samt øke kunnskapen hos det øvrige hjelpeapparatet ser vi det nødvendig å drive med utadrettet virksomhet.

⁹ Pårørendeveilederen 2017, kap.2.3

HVORFOR

Veiledningssenteret er et viktig supplement til det øvrige hjelpeapparatet og det er nødvendig å ha et godt samarbeid med andre aktører. Vi har som mål å nå ut til pårørende som har behov for vårt tilbud og dette kan vi oppnå ved å være synlige på ulike arenaer.

Ved å drive med utadrettet virksomhet oppnår vi blant annet:

- Øke kunnskapen rundt pårørendes behov og rettigheter.
- Nå ut til flere pårørende.
- Bygge relasjoner imellom oss og samarbeidspartnere.
- Få til et godt samarbeid med kommunene, spesialisthelsetjenesten, ulike organisasjoner og andre.

Vi er en viktig og faglig sterk institusjon for pårørende og våre samarbeidspartnere.

HVA VI VEKTLEGGER

Vi ser det nyttig å samarbeide med annet helsepersonell i kommune- og spesialisthelsetjenesten, politi, skole, barnevern, politikere, sanitetsforeninger og organisasjoner, for å kunne ivareta pårørendes behov og stå sterkere i ulike utfordringer og problemstillinger. Vi har også en stemme inn i ulike referansegrupper, fagutvekslingsmøter og i samarbeidsmøter.

HVORDAN VI GJØR DET

Veiledningssenteret driver med undervisnings- og informasjonsarbeid rettet mot fagpersoner, studenter og pårørende i alle aldre inklusiv barn og ungdom.

- Vi har satellitt-kontor i noen kommuner.
- Samarbeidsavtaler med kommune- og spesialisthelsetjeneste.
- Gir råd til kommuner og spesialisthelsetjeneste som ønsker å bedre sin pårørendeoppfølging.
- Plasserer brosjyrer og plakater hos andre tjenester.
- Deler ut informasjonsmateriell til samarbeidspartnere og andre.
- Tar undervisningsoppdrag i regi av senteret.
- Er aktive på Facebook og andre sosiale medier.

- Stands på ulike arrangement.
- Vi deltar på markeringene rundt Verdensdagen for psykisk helse, Overdosedagen, Pårørendedagen, m.fl.
- Veiledningssentrene blir omtalt i ulike avisoppslag, innlegg og annet.

HVORDAN VI KVALITETSSIKRER

- Jevnlige møter med samarbeidspartnere hvor hensikt, forventninger og muligheter blir diskutert.
- Evaluering av skriftlige samarbeidsavtaler.
- Muntlig og/eller skriftlige vurderinger og tilbakemeldinger fra samarbeidspartnere og deltagere etter arrangement, foredrag ol.

Brukermedvirkning

FAGLIG FORANKRING

Vi støtter oss på Helsedirektoratets beskrivelse av brukermedvirkning;

«Brukere har rett til å medvirke, og tjenestene har plikt til å involvere brukeren. Samtidig har brukermedvirkning en egenverdi, terapeutisk verdi og er et virkemiddel for å forbedre og kvalitetssikre tjenestene. Brukermedvirkning innebærer at brukeren betraktes som en likeverdig partner i diskusjoner og beslutninger som angår hans eller hennes problem».¹⁰

Videre har vi en Recoveryorientert grunntanke med fokus på selvbestemmelse. Veiledningssenteret driver ikke terapi og behandling, selv om vi kan si at vårt arbeid har en terapeutisk effekt på mennesker. Tilbudets art bygger på at pårørende medvirker aktivt i hele kontaktperioden.

HVORFOR

Mål og hensikt er todelt:

- 1) *Vi trenger brukermedvirkning for å gjøre en god jobb sammen med pårørende, utvikle og sikre et bærekraftig tilbud ved Veiledningssenteret.*

¹⁰ [Helsedirektoratet.no/tema/brukermedvirkning](https://helsedirektoratet.no/tema/brukermedvirkning)

Dette gjelder utvikling, utforming og gjennomføring av både generelle og individuelle tilbud.

2) *Å støtte og hjelpe pårørende med å kunne medvirke og ta ansvar i eget liv.*

Vi ser på brukermedvirkning som verdi i seg selv. Mange pårørende som søker hjelp hos oss har behov for å «sette seg i førersetet» og ta tilbake styringen i eget liv.

HVA VI LEGGER VEKT PÅ

- At vårt fokus er pårørendes ståsted, fungering og behov.
- At behov og tilfredshet etterspørres.
- At pårørende skal involveres i utviklingen av nye tilbud.

HVORDAN VI GJØR DET

- Brukermedvirkning kommer først og fremst til uttrykk i den grunnleggende holdningen vi har i møte med pårørende som tar kontakt med oss.
- Veiledningssenteret skal opprette en felles referansegruppe bestående av pårørende fra de ulike landsdelene. Denne gruppen skal etterspørres i ulike saker når det gjelder utvikling av tilbudet vårt.

HVORDAN VI KVALITETSSIKRER

- Samtaler evalueres muntlig etter hvert møte
- Kurs og grupper evalueres skriftlig etter avsluttet aktivitet
- Brukerundersøkelse gjennomføres årlig
- Referansegruppen bidrar med brukermedvirkning på systemnivå

Kompetanse

FAGLIG FORANKRING:

Veiledning er en målrettet samtale som stimulerer deltakeren til å finne egne svar. Veiledning skal oppmuntre til refleksjon og til at deltakeren er aktiv både under samtalen og i perioden mellom hver veiledning.¹¹

¹¹ Kompetansenorge.no

HVORFOR:

For å sikre at veilederne i N.K.S. Veiledningssenter for pårørende skal gjennomføre veiledningssamtaler etter foregående prinsipp.

HVA VI VEKTLEGGER:

Ansatte må ha helse-/sosialfaglig utdanning eller annen relevant utdanning på bachelornivå. Det er nødvendig med minimum 5 års arbeidserfaring innen feltet rus/psykiatri/barnevern. Erfaringskompetanse kan veie opp for manglende arbeidserfaring. Det er ønskelig med relevant videreutdanning og/eller veiledningskompetanse. Personlig egnethet er nødvendig.

HVORDAN VI GJØR DET:

Ved nyansettelser benyttes egen utarbeidet intervjuguide.

HVORDAN VI KVALITETSSIKRER:

Gjennom jevnlig kollegaveiledning og ekstern veiledning, nettverkssamlinger med fagfokus, kompetanseheving og årlig gjennomgang av kvalitetsdokument.

Ivaretakelse av veilederen, forebygging av belastningsskader og utbrenthet

FAGLIG FORANKRING:

Å være veileder og møte mennesker i en vanskelig livssituasjon, ofte i krise kan være krevende arbeid. Psykolog Per Isdal har jobbet med dette temaet i mange år. Han skriver at «å være hjelper handler i større eller mindre grad om daglig å møte lidelse, brutalitet og elendighet i forskjellige former. Det er all denne lidelsen hjelpere blir eksponert for som kanskje er den største, vanligste og mest vedvarende belastning vi blir utsatt for i vårt arbeid». ¹² Han peker også på at gruppen helse- og sosialarbeidere ligger på topp når det gjelder sykefravær. Sammen med arbeidsmiljøloven er hans bok «Smittet av vold» utgangspunktet for Veiledningssentrenes retningslinjer for ivaretakelse av veilederens helse.

¹² (Per Isdal: Smittet av vold s, 70).

HVORFOR:

Vi anerkjenner at veilederen er i en utsatt posisjon og er i risiko for belastningsskader som utbrenthet, sekundærtraumatisering og compassion fatigue for å nevne noen.

HVA VI VEKTLEGGER:

Vi vektlegger å være bevisste på at arbeidsrelatert belastning over tid kan gi fysisk og psykisk uhelse. Vi ønsker å forebygge slitasje og legge til rette for gode arbeidsforhold som ivaretar veiledernes helse.

HVORDAN VI GJØR DET:

Vi har klare rutiner for arbeidsdagen generelt og ekstraordinære hendelser spesielt i vår arbeidshåndbok. Et arbeidsmiljø hvor de ansatte er trygge på hverandre og det er rom for åpenhet om gleder og sorger danner grunnlag for en sunn arbeidsplass. Det er leders ansvar å legge til rette for et åpent klima og den enkelte veileders ansvar å følge opp. Gjensidig tillit er viktig for trivsel.

HVORDAN VI KVALITETSSIKRER:

- Jevnlig kollegaveiledning og ekstern veiledning. Ekstern veileder må ha kompetanse på veiledning på sak i tillegg til veiledning på veileders egne følelsesmessige reaksjoner.
- Leder skal avtale tid til debriefing og videre oppfølging i gitte situasjoner og koble på ekstern veileder når det er nødvendig.
- Kompetansehevende kurs og konferanser
Lesedager til egen kompetanseheving/ opprydding/ forberedelser.
- Hospitere hos andre institusjoner for å øke kompetanse.
- Arbeidsmiljøundersøkelser
- Årlige medarbeidersamtaler skal inneholde kontrollspørsmål på belastning.

Kildeliste

Helsedirektoratet: «*Barn som pårørende – Resultat fra en multisenterstudien*» 11/2015

https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/barn-som-parorende-resultater-fra-en-multisenterstudie/Barn%20som%20p%C3%A5r%C3%B8rende%20%E2%80%93%20Resultater%20fra%20en%20multisenterstudie.pdf/_attachment/inline/80ae6065-0af7-4daa-a6b7-57e6fb2949a8:dad0550eeafb0d50eacdd3662f66ba833bd5dc05/Barn%20som%20p%C3%A5r%C3%B8rende%20%E2%80%93%20Resultater%20fra%20en%20multisenterstudie.pdf

Helsedirektoratet: Tema «*Brukermedvirkning*»

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/brukermedvirkning>

Helsedirektoratet: «*Helsepersonelloven med kommentarer.*»(rundskriv IS-8/2012)

<https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/helsepersonelloven-med-kommentarer>

Link til artikkelen på NAPA sin hjemmeside.

<https://www.napha.no/content/13933/Barn-som-parorende>

Helsedirektoratet: Tema «*Samarbeid om pårørendestøtte*»

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/parorendeveileder/helseforetak-og-kommuners-plikter-overfor-parorende/samarbeid-om-parorendestotte>

Isdal P. (2018) *Smittet av vold* (2.opplag) Fagbokforlaget

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Marit Wisløff Norborg
Arkivsaksnr.: 21/230

Arkiv: K12

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur
Formannskapet
Kommunestyret

FROAN-KONSEPTET 2021 - VIDERE PROSESS

Forslag til vedtak:

- Kommunestyret vedtar at veien videre for Froan-konseptet er å forme en søknad om akkreditering - naturinformasjonssenter.
- Blått kompetansesenter engasjeres som prosjektleder i samarbeid med styringsgruppa.
- Det avsettes kr 250.000 kr til formålet fra disposisjonsfondet. Saldo på disposisjonsfondet er pr 20.07.21 er på kr. 77. 832.385.53.

Vedlegg:

1. Saksprotokoll fra HOOK arkivsak 21/23.
2. Froankonseptet – tilbud fra Blått kompetansesenter.
3. Froankonseptet forprosjektrapport

Saksopplysninger:

På oppdrag fra Frøya kommune har Blått kompetansesenter AS kartlagt og skissert et mulig konsept for naturinformasjonsarbeid om Frøyenaturen og verneområdene i Froan spesielt, i et forprosjekt. Forprosjektet er behandlet politisk og HOOK vedtok følgende, 09.02.21 i arkivsak 21/23:

1. Med utgangspunkt i tidligere styringsgruppe og andre nøkkelpersoner engasjert i prosjektet, nedsettes styringsgruppe for videreføring av prosessen, som skal lede til en søknad om autorisasjon.
2. Leder for stab og tidlere styringsgruppeleder – Marit Wisløff Norborg – fortsetter som leder av styringsgruppa.
3. Det er hensiktsmessig at det engasjeres en prosjektleder for det videre arbeid.
4. Styringsgruppa skal utforme handlingsplan for det videre arbeidet.
5. Styringsgruppa skal foreslå budsjett for det videre arbeidet.
6. Forslag på styringsgruppe, handlingsplan og budsjett skal vedtas politisk før videre arbeid i prosjektet.

Overordnet mål

- Hovedmålsettingen i prosjektet er en søknad om akkreditering av et naturinformasjonssenter.

- Helhetlig tanke for valg av aktiviteter i kommunens arbeid med naturinformasjon
 - Kunnskap gjennom informasjon om naturen og besøk i naturen
 - Kystnaturen på Frøya generelt og verneområdene i Froan spesielt
- Skape innhold i besøksentrene
 - Senter på Sistranda og Sørburøy
- Bidra til økt aktivitet og stedsutvikling i øyrekka
 - Øyrekka generelt og Sørburøy med verneområdene spesielt.

Styringsgruppe

I forprosjektet satt følgende personer i styringsgruppa:

Marit Wisløff Norborg (leder)	Frøya kommune
Nils Jørgen Karlsen	Frøya kommune
Alfhild Wærø	Sørburøy Velforening
Bjørnar Johansen	Froheim AS
Håvard Holte Os	Øyrådet
Asgeir Johansen	Salmar
Berit Flåmo	Måsøval Fiskeoppdrett.

Etter politisk vedtak i HOOK har styringsgruppa hatt 1 møte. Bjørnar Johansen fra Froheim AS ønsker at ny styreleder for Froheim AS, Aleksander Søreng, tiltrer styringsgruppa og at Johansen trekker seg ut. Hvis det blir et skifte i ledervervet i Øyrådet er det et ønske at ny leder tiltrer styringsgruppa. Gjenværende representanter har sagt seg villig til å fortsette i styringsgruppa. Kommunedirektøren anbefaler at sittende styringsgruppe videreføres. Som forprosjektet har beskrevet så blir det viktig å knytte til seg nøkkelpersoner som en tverrfaglig arbeidsgruppe. I en slik gruppe bør det inngå kompetanse slik som biologi, samfunnskunnskap, historie, lokalkunnskap om øyregionen og kompetanse innen naturvern.

Prosjektleder

Som nevnt innledningsvis er det Blått kompetansesenter som har utarbeidet for-prosjektet i samarbeid med styringsgruppa. Det er et ønske fra styringsgruppa at Blått kompetansesenter fortsetter arbeidet med en søknad om akkreditering av et informasjonssenter. I tillegg til arbeidet med en søknad vil Blått kompetansesenter delta i styringsgruppemøtene og bistå i møteinnkallinger og referatskriving.

Tidslinjen

Tidslinjen for oppdraget går fra september 2021 – mars 2022 og er planlagt slik:

- September 2021: styringsgruppemøte 1 etter behandling i kommunestyret.
- Oktober 2021: Workshop 1 med tverrfaglig bistandsgruppe og kartlegge behov i søknad. Arbeide med søknad.
- November 2021 – januar 2022: Workshop 2 med tverrfaglig bistandsgruppe og samle innspill til søknad. Ferdigstille utkast for søknad.
- Januar 2022: Styringsgruppemøte 2. Legge frem utkast for styringsgruppen.
- Januar – februar 2022: Ferdigstille søknad.

Utlysninger

Autoriserte besøksenter for nasjonalpark, våtmark, rovdyr og verdensarv kan søke om et årlig grunntilskudd. Dette tilskuddet skal dekke daglig ledelse og forløpende aktivitet knyttet

til administrasjon, planlegging og gjennomføring av senterdrift, informasjonstiltak, naturveiledning mv. I henhold til Klima- og miljødepartementets budsjettproposisjon er grunntilskuddet i 2020 for besøkscenter våtmark, rovdyr og nasjonalpark på kr. 1 062 000,- pr senter.

Utlysning kommer inn enten via statsbudsjettet eller revidert nasjonalbudsjett. Det finnes 26 eksisterende senter i dag, fordelt på temaene nasjonalpark, våtmark, rovdyr, villrein og verdensarv. Nåværende autorisasjonsperiode er 2020 – 2025. Det er ingen åpen utlysning eller mulighet for å søke autorisasjon for besøkscenter våtmark pr i dag. Det er heller ingen signaler om at det skal komme noen utlysning for nye våtmarks senter i nærmeste fremtid. Derfor må det i søknadssammenheng jobbes parallelt med søknad og politisk lobby. For å åpne for sentre ut over de planlagte må departementet vedta å øke økonomiske rammer for besøkscenter i Norge for å sikre grunntilskudd til sentre.

Økonomi

Den totale rammen for oppdraget er på inntil kr. 220 000 eks. mva. Den økonomiske rammen skal dekke kostnader når det gjelder prosjektledelse, søknadsskriving og eventuelt annet arbeid utført av Blått kompetansesenter. Kostnader til reise etc faktureres i tillegg etter avtale.

Vurdering:

Ut i fra mål i forprosjektet anbefaler kommunedirektøren at søknad om autorisasjon av et naturinformasjonssenter igangsettes og at Blått kompetansesenter blir prosjektleder i arbeidet.

Forhold til overordna planverk:

Kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027:

Overordnet mål: Frøya har et rent naturmiljø som grunnlag for en god folkehelse, et stor naturmangfold og en trygg matproduksjon.

Sånn vil vi ha det: Frøya forvalter og tar vare på mangfoldet av arter og landskap, og har en bærekraftig bruk av naturressursene.

Sånn vil vi gjøre det: Formidle kunnskap om natur og miljø, spesielt til barn og unge.

Økonomiske konsekvenser:

Prosjektet foreslås finansiert fra disposisjonsfondet med kr. 250 000 kr. 220 000 kr til prosjektledelse, samt 30 000 kr til evt reiseutgifter.

Ny saldo på den konto som blir belastet:

Ny saldo på disposisjonsfondet er pr 20.07.21 kr. 77. 832.385,53 før forslag til vedtak.

Saksprotokoll

Utvalg:	Hovedutvalg for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur
Møtedato:	09.02.2021
Sak:	12/21 Arkivsak: 21/230

SAKS PROTOKOLL - FROAN-KONSEPTET 2021 - VIDERE PROSESS

Vedtak:

1. Med utgangspunkt i tidligere styringsgruppe og andre nøkkelpersoner engasjert i prosjektet, nedsettes styringsgruppe for videreføring av prosessen, som skal lede til en søknad om autorisasjon
2. Leder for stab og tidligere styringsgruppeleder - Marit Wisløff Norborg - fortsetter som leder av styringsgruppe
3. Det er hensiktsmessig at det engasjeres en prosjektleder for det videre arbeidet
4. Styringsgruppa skal utforme handlingsplan for det videre arbeidet
5. Styringsgruppa skal foreslå budsjett for det videre arbeidet
6. Forslag på styringsgruppe, handlingsplan og budsjett skal vedtas politisk før videre arbeid i prosjektet

Enstemmig.

Behandling:

08.07.21

TILBUD

FROANKONSEPTET 2021 - 2022

Takk for forespørsel om å levere tilbud på ny fase i Froankonseptet – søknad om autorisasjon for besøkssenter våtmark.

Forventede leveranser

Hovedmålet for Froankonseptet er gode naturinformasjonsaktiviteter for lokalbefolkning og turister i Frøya kommune med en autorisasjon på besøkssenter våtmark. En søknad om autorisasjon for besøkssenter med en spennende og informativ utstilling har siden starten av Froankonseptet vært en hovedmålsetning – og dette vil fortsette i denne oppdragsrunden. Frøya kommune består av flere øyer hvor befolkningen bor spredt, og dette må utnyttes i arbeidet til å fremvise tilgjengelig naturinformasjon over et større geografisk område.

Synliggjøring av eksisterende tilbud med naturinformasjon på Frøya vil styrke en søknad om autorisasjon på besøkssenter. Dagens naturinformasjon på Frøya omfatter viktige geografiske områder (verneområdene i Froan med Ramsar-status), aktivitetstilbud, fasiliteter og attraksjoner som viser de viktige naturområdene øyregionen har, og hvor viktig Frøya er i både nasjonal og internasjonal sammenheng.

Basert på forprosjektrapport levert av Blått Kompetansesenter i forrige oppdragsrunde på Froankonseptet, anbefales det at en tverrfaglig arbeidsgruppe opprettes som et støtteorgan inn i prosjektet. Til en slik gruppe bør det inngå kompetanse slik som biologi, samfunnskunnskap, historie, lokalkunnskap om øyregionen og politiske ferdigheter. Blått Kompetansesenter har allerede vært i kontakt med flere aktuelle kandidater til en slik tverrfaglig gruppe (kandidatliste levert med forprosjektrapport).

I tillegg til arbeid med søknad vil Blått Kompetansesenter delta i styringsgruppemøtene og her bistå i møteinnkallinger og referatskriving slik prosjektleder ønsker.

Tidsramme

Det foreslås en tidsramme på oppdraget med oppstart september 2021 med tentativ avslutning i mars 2022. Dato for revidert nasjonalbudsjett for 2022 ettersom dette blir en viktig del av veien videre med tanke på innlevering av autorisasjonssøknad.

08.07.21

Styringsgruppens mandat

Mandatet til styringsgruppen foreslås å være det samme som tidligere hvis ikke annet er ønsket av styringsgruppen selv:

- Kvalitetssikring
- Oppfølging av prosjektleder
- Prioritere i samarbeid med prosjektleder
- Økonomisk oppfølging

Økonomi

Den totale rammen for oppdraget er på inntil 220 000 kr eks. mva. Den økonomiske rammen skal dekke kostnader når det gjelder prosjektledelse, søknadsskriving og ev. annet arbeid utført av Blått Kompetansesenter. Kostnader til reise etc. faktureres i tillegg etter avtale.

Tidslinje

September	Styringsgruppemøte 1 etter behandling i Frøya kommunestyre.
Oktober 2021	Workshop 1 med tverrfaglig bistandsgruppe. Kartlegge behov i søknad.
Oktober 2021	Arbeid med søknad
November 2021	Workshop 2 med tverrfaglig bistandsgruppe. Samle innspill på søknad så langt.
Nov 21 – jan 2022	Ferdigstille utkast for søknad.
Januar 2022	Styringsgruppemøte 2. Legge frem utkast for styringsgruppen.
Januar - februar 2021	Ferdigstille søknad

FROANKONSEPTET

Forprosjektrapport

Frøya, 06.11.2020

FORORD

På oppdrag fra Frøya kommune har Blått Kompetansesenter AS kartlagt og skissert mulig konsept for naturinformasjonsarbeid om Frøyanaturen og verneområdene i Froan spesielt. Prosjektet baserer seg på vedtak gjort i Frøya kommunestyre og avgjørelser tatt i styringsgruppen for FROANKONSEPTET.

Frøya kommune har et uttalt mål om å jobbe systematisk med naturinformasjon, etablere et naturinformasjonssenter som omhandler Frøyanaturen og søke autorisasjon som besøksenter for våtmark for å fokusere på verneområdene i Froan spesielt. Froan naturreservat og landskapsvernområde ble opprettet i 1979 og har siden 1996 hatt internasjonal status som verneverdig våtmarksområde i henhold til Ramsar-konvensjonen.

Forprosjektet skal gi et bilde av mulige aktiviteter og koblinger i og rundt et naturinformasjonssenter. Blått Kompetansesenter har valgt å gjennomføre forprosjektet ved bruk av kartlegging, datainnsamling, case-studie, spørreundersøkelse, besøk og samtaler med Miljødirektoratet for å undersøke behov, interesse og muligheter for et naturinformasjonssenter.

Forprosjektrapporten er skrevet av Heidi Glørstad Nielsen (prosjektleder) og Marit Bull (prosjektdeltaker). Vi takker Frøya kommune for oppdraget og styringsgruppen for samarbeidet. I tillegg retter vi en takk til de som jobbet fram grunnlag, innspill og andre bidrag i prosjektet før vi tok over, alle informanter som har tatt seg tid til å svare på våre henvendelser, samt respondenter på spørreundersøkelsen og samtalepartnere.

Sistranda 6. november 2020

Benedicte Brubakken
Daglig leder

Heidi Glørstad Nielsen
Prosjektleder

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn for prosjektet	3
2	Tidslinje.....	5
3	Datainnsamling/kartlegging og case-studie.....	7
3.1	<i>Utlysninger</i>	<i>7</i>
3.2	<i>Søknader</i>	<i>7</i>
3.2.1	<i>Mindre tilskudd</i>	<i>8</i>
3.3	<i>Tildelinger.....</i>	<i>9</i>
4	Spørreundersøkelsen «NATUREN PÅ FRØYA»	11
5	Søknadsstruktur - autorisasjon som besøksenter for våtmark	13
6	Konseptskisse	14
6.1	<i>Mål</i>	<i>15</i>
6.2	<i>Digital konseptskisse.....</i>	<i>16</i>
7	Vurderinger oM VEIEN VIDERE	18
	Vedlegg.....	19

1 BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Vedtak i Frøya kommunestyret 30.5.2018:

63/18

FROANKONSEPTET - M/VIDEREUTVIKLING AV KOMOPP-PAKKER, REALISERING AV FROHEIM OG SØKNAD OM AUTORISASJON FOR NATURINFORMASJONSSENTER FOR FROAN

Vedtak:

1. Frøya kommunestyre tar til etterretning at Frøya fiskeri- og havbruksfond nå er oppløst og at gjenstående kapital overføres Frøya kommune, øremerket KOMOPP.
2. Kr. 350 000 av disse midlene stilles til disposisjon for rådmannen for videre arbeid med Froan-konseptet, herunder utarbeidelse av søknad om autorisasjon av naturinformasjonsenter for Froan og videreutvikling av Froheim på Sørburøy.
3. Kommunestyret ber om at formannskapet jevnlig holdes informert om framdriften i arbeidet og gis muligheter til innspill i prosessen.

Enstemmig.

Figur 1: Vedtak i Frøya kommunestyret 30.05.18.

Styringsgruppa har bestått av følgende personer:

Marit Wisløff Norborg (leder)	Frøya kommune
Nils Jørgen Karlsen	Frøya kommune
Alfhild Wærø	Sørburøy Velforening
Bjørnar Johansen	Froheim
Håvard Holte Os	Øyrådet
Asgeir Johansen	SalMar
Berit Flåmo	Måsøval Fiskeoppdrett

Gjenstående midler når Blått Kompetansesenter tok over prosjektet: 240.000,- eks mva.

Overordnet mål

Hovedmålsettingen i prosjektet er underlag for en søknad om akkreditering av naturinformasjonssenter, jfr. KST-sak 63/18. Samtidig mener kommunen at aktiviteter knyttet opp mot og i samarbeid med et naturinformasjonssenter, både styrker en søknad og styrker en fremtidig drift av et senter. Det er stor usikkerhet rundt akkreditering av et senter, om og når en søknad blir godkjent. Derfor er det også viktig at det i dette prosjektet blir lagt opp til at aktiviteter/ muligheter knyttet opp mot et senter også blir beskrevet. Ut ifra aktiviteter/ muligheter skal styringsgruppa foreta prioriteringer i samråd med prosjektleder.

Overordnet mål bestemt i styringsgruppa:

- Helhetlig tanke (rød tråd) for valg av aktiviteter i kommunens arbeid med naturinformasjon:
 - Kunnskap gjennom informasjon om naturen og besøk i naturen
 - Kystnaturen på Frøya generelt og verneområdene i Froan spesielt
- Skape innhold i besøkssentrene
 - Senter på Sistranda og Sørburøy
- Bidra til økt aktivitet og stedsutvikling i øyrekka
 - Øyrekka generelt og Sørburøy med verneområdene spesielt

Det er i prosjektperioden gjennomført fire styringsgruppemøter.

I prosjektperioden er det gjort en oppsummering og systematisering av dokumenter produsert før medio 2019 og laget en tidslinje som kontinuerlig oppdatert, gjennomført datainnsamling/kartlegging og case-studie (søknader og tildelinger for besøkssenter for våtmark), gjennomført spørreundersøkelsen «Naturen på Frøya», besøkt Ytre Hvaler nasjonalpark (se vedlegg 1) og dialog med Miljødirektoratet.

Ut ifra dette arbeidet har vi laget forslag til søknadsstruktur, opplegg for workshop, spørreundersøkelse og designet en konseptskisse.

2 TIDSLINJE

FROANKONSEPTET har egentlig eksistert siden Frøya kommune satte i gang arbeidet med forvaltningsplan for Froan. Her følger en tidslinje på direkte og indirekte arbeid, hendelser og dokumentproduksjon i og rundt prosjektet FROANKONSEPTET. Denne er kontinuerlig oppdatert i prosjektperioden, medio 2019-november 2020.

1970	Igangsetting av verneprosess for verneområdet (naturreservat og landskapsvernområde) for Froan
1979	Vern ved kgl.res.
2003	Deler av verneområdet får Ramsarstatus
2010	Forprosjekt KOMOPP (forprosjektrapport av 18.1.0.10)
2011	Hovedprosjekt KOMOPP (hovedprosjektplan av april 2011) Arbeid startet med sikte på et felles Ramsarprosjekt med Ørland (Grandefjæra) og Hitra (Havmyran)
2012	NEWTON Marin Rom åpnet Forstudien ang fellesprosjekt levert arbeidsgruppe i mars Sluttrapport for fellesprosjekt i august Innledende arbeid med vurdering av behov og muligheter for et blått kompetansesenter
2013	Forundersøkelse satt i gang – vurdering av bygg - Froheim
2014	Frøya kultur- og kompetansesenter åpnet – inkluderte KOMOPP (Kompetanse og opplevelse)
2015	Forslag til Forvaltningsplan for Froan Froheim AS stiftet
2016	
19.05.2016	KORT INNSPILLSNOTAT
02.06.2016	BLÅTT kompetansesenter åpnet
2016	Forvaltningsplan for Froan vedtatt i juni Arbeid med naturinformasjonssenter startes
30.11.2016	Arbeidsmøte
06.12.2016	Presentasjon i FSK – Froan verneområde Naturinformasjons-/våtmarkssenter
2017	
24.01.2017	Sak 19/17 i FSK
26.01.2017	Sak 12/17 i KST
2017	Havmerda Ocean Farm gir betydelig arbeid med overnatting og bespisning på Sørburøy

2018

- 15.02.2018 Referat fra møte – FROHEIM
- 27.02.2018 Sak 32/18 i FSK
- 21.02.2018 MILEPELSNOTAT
- 01.03.2018 Sak 21/18 i KST (vedtak om utsettelse)
- 31.05.2018 Sak 63/18 i KST
- 25.06.2018 **Froankonseptet:** Innspill på prosjekt
- 16.11.18 Referat fra styringsgruppemøte
- Des. 2018 Presentasjon av Froankonseptet

2019

- Feb. 2019 Avtaleutkast – innhold avtale med prosjektleder og prosessleder
Henvendelse fra FK til BKS ang oppdrag
- 29.04.2019 Beskjed fra FK ang avklaring med forrige prosjektleder og prosessleder
- 07.05.2019 Oppstartsmøte FK og BKS
- 08.05.2019 Dokumenter gjort tilgjengelig for BKS
- 06.08.2019 Avtaleutkast FK – BKS
- 23.10.2019 Innkalling til styringsgruppemøte
- 07.11.2019 Møte ang avtalen - Revidert avtaleutkast FK – BKS
- 13.12.2019 Styringsgruppemøte

2020

- 16.1.2020 Arbeidsgruppemøte
- 30.1.2020 Presentasjon for Frøya Øyråd
- 7.2.2020 Styringsgruppemøte
- 14.2.2020 Møte med ordfører Kristin F Strømskag
- 25.2.2020 Arbeidsgruppemøte – forberedelse til interesseløst
- 13.3.2020 Noe arbeid satt på vent pga korona
- 16.4.2020 Styringsgruppemøte
- Mai - August Utsending av spørreundersøkelse og besøk i Hvaler nasjonalpark
- 28.8.20 Besøk hos Mausund Feltstasjon (som en del av annet møte)
- 9.9.2020 Planlagt styringsgruppemøte – flyttet
- 14.9.20 Presentasjon i Halten – Trøndelag fylkeskommune på befarings
- Oktober Meget gode nyheter om at Øyrekka folkehøgskole blir realisert
- 12.10.20 Styringsgruppemøte
- 06.11.20 Forprosjektrapport fra Blått Kompetansesenter

3 DATAINNSAMLING/KARTLEGGING OG CASE-STUDIE

For å kunne danne oss et bilde av prosess for autorisasjon som besøkssenter for våtmark har vi hatt dialog med Miljødirektoratet og gjennomgått utlysninger, søknader og tildelinger.

3.1 Utlysninger

Om ordningen, ref Miljødirektoratets søknadssenter:

Autoriserte besøkssenter for nasjonalpark, våtmark, rovdyr og verdensarv kan søke om et årlig grunntilskudd. Dette tilskuddet skal dekke daglig ledelse og fortløpende aktivitet knyttet til administrasjon, planlegging og gjennomføring av senterdrift, informasjonstiltak, naturveiledning m.v. I henhold til Klima- og miljødepartementets budsjettproposisjon er grunntilskuddet i 2020 for besøkssenter våtmark, rovdyr og nasjonalpark på 1 062 000,- kr pr. senter.

Utlysning kommer inn enten via statsbudsjettet eller revidert nasjonalbudsjett. 26 eksisterende senter i dag, fordelt på temaene nasjonalpark, våtmark, rovdyr, villrein og verdensarv. Nåværende autorisasjonsperiode er 2020 – 2025. Ingen åpen utlysning eller mulighet for å søke autorisasjon for besøkssenter våtmark i 2020. Ingen signaler om at det skal komme noen utlysning for nye våtmarkssenter i nærmeste fremtid.

Det må i søknadssammenheng jobbes parallelt med søknad og politisk lobby. For å åpne for sentre ut over de planlagte må departementet vedta å øke økonomiske rammer for besøkssentre i Norge for å sikre grunntilskudd til nye sentre.

3.2 Søknader

Søknad om autorisasjon som besøkssenter skal ha følgende innhold:

- Innledning
- Formål
- Målgruppe
- Lokalisering og utforming
- Bemanning og finansiering
- Virksomheten
- Oppfølging og kvalitetssikring
- Varemerket naturinformasjonssenter
- Autorisasjon
- Spesielle krav til enkelte typer sentre
 - 1 Rovvilt
 - 2 Våtmark
 - 3 Nasjonalpark

Vedlegg: Fastsatte autorisasjonskrav for naturinformasjonssentre

Kommentarer til vedlegg til søknaden:

- Utviklingsplan
- Senterets ambisjoner på tema
- Prioriteringer av arbeidsoppgaver som grunnlag for finansiering
- Budsjett
- Presentere nasjonale og internasjonale verdier ved et område/tema og gi forståelse for hvorfor dette skal tas vare på og må forvaltes, og inspirere til å ville lære om natur og oppsøke natur.
- Meget viktig at man har etablerte og gode samarbeidslinjer når autorisasjonssøknad sendes
- Hva er unikt med Frøya når det f.eks. gjelder:
 - Naturformidling
 - Naturvernformidling
 - Verdiskaping og samarbeid med lokalt næringsliv
 - (Etablerte) gode samarbeidslinjer
 - Forsknings samarbeid
 - Kompetent bemanning
 - Naturveiledning
 - Pedagogikk
 - Biologi
 - Reiseleder/vertskap
- Oppfylle informasjonsansvaret som følger med en autorisasjon

I forbindelse med en autorisasjonssøknad er det fokus på flyten av besøk og vi har sett på infrastruktur og besøksmotorer (de som genererer større grupper og/eller oftere besøk), se vedlegg 2.

3.2.1 Mindre tilskudd

I tillegg til å søke om autorisasjon kan det søkes mindre tilskudd til naturinformasjonsaktiviteter. Tilskudd kan tildeles autoriserte og andre som jobber med naturinformasjon (f.eks. museum, stiftelser). Dette er prosjektmidler til mindre utstillinger og informasjonstiltak. Søknadsfrist i januar hvert år.

Ref. Miljødirektoratets nettside:

Naturveiledning er en viktig del av tilbudet i besøkssenter og det vil bli lagt vekt på tiltak for å øke naturveiledning ved besøkssentra. I 2020 vil vi fortsatt prioritere bruk av midler til prosjekter som vil jobbe med å styrke satsing på naturveiledning i tillegg til informasjonstiltak og utstillinger.

Hva en søknad om tilskudd må inneholde:

- Kort beskrivelse av prosjektet (maksimum 200 ord)
- Ufyllende beskrivelse av prosjektet som vedlegg. Slik som eventuelle tegninger og skisser av prosjektet
- Eventuelle samarbeidsaktører
- Avklaring med forvaltningsmyndighet ved behov
- Detaljert kostnadsoverslag
- Finansieringsplan
- Hvordan prosjektet vil bli evaluert

Midler som tildeles gjennom denne utlysningen kan ikke benyttes til drift, planlegging eller bygging av nybygg.

3.3 Tildelinger

Det er stor konkurranse for å bli autorisert som besøkssenter. Mange miljø jobber godt med lobby og leverer gode søknader. I samtaler med Miljødirektoratet fikk vi vite at den politiske lobbyaktiviteten avgjør i stor grad hvem som blir autorisert. Det er pr i dag 6 autoriserte våtmarkssentre i Norge.

Eksempel fra tildeling i 2015:

Begrunnelse fra siste autorisasjon for våtmarkssenter (2015). Besøkssenter våtmark Lista fikk tildelingen (<https://www.listafyr.no/aktivitet/besokssenter-vatmark-lista/>)

Kun en autorisasjon kunne gis pga. tilgjengelige midler, 9 søknader kom inn. Den søkeren som jevnt over best **oppfyller kriteriene** ble valgt. Det er gjort en samlet vurdering av info i autorisasjonssøknad og virksomhetsplan, samt innsendt budsjettinfo.

Følgende punkter ble poengtert ved tildeling av autorisasjon:

- Jevnt over god oppfyllelse av kriteriene
- Bredt og variert tilbud
- Aktivt fagmiljø og høy kompetanse
- Vise til god måloppnåelse til å nå mange
- Direkte formidling og deltakelse av de besøkende

- Godt besøksgrunnlag og god infrastruktur
- Bemannede åpningstider
- Brukerundersøkelse blant de besøkende
- Lokalt og regionalt turmål
- Kulturhistoriske verdier
- Allerede et omfattende tilbud tilgjengelig i området (Lista fyr, Lista Fuglestasjon, Natur og Fritid AS, Lister Naturmuseum, Listeskøyta, Kystkultursenter og Norberg for m.m.)
- Flott formidlingsarena (vannspeilet i Slevdalsvannet)
- Sti gjennom kulturlandskapet
- Utstilling innendørs universelt utformet
- God lokal forankring
- Bærekraftige aktiviteter i vernet areal
- Ornitologi og friluftsråd involvert
- Samarbeid om formidling
- Styrke kunnskap hos neste generasjons grunneiere og brukere
- Sterkt faglig nettverk
- Vekt på forskningsbasert informasjon og forskningsformidling
- Behov for å styrke informasjonstilbudet i senterets utstillinger – det forventes at dette prioriteres

En autorisasjon er mer et kvalitetsstempel enn en fullstendig finansieringsløsning for senteret – senteret får benytte merkevaren naturinformasjonssenter, ref. samtale med Miljødirektoratet.

4 SPØRREUNDERSØKELSEN «NATUREN PÅ FRØYA»

I forbindelse med at den planlagte workshopen (vedlegg 3) for Froankonseptet utgikk som følge av corona-pandemien våren 2020 ble det laget en spørreundersøkelse ved å bruke verktøyet SurveyMonkey. Undersøkelsen fikk navnet "Naturen på Frøya" og gjennom 17 spørsmål ble deltakerne sine vaner i naturen og meninger rundt naturinformasjon kartlagt. Spørreundersøkelsen ble delt via sosiale medier og Frøya.no i tillegg til at invitasjon til å besvare undersøkelsen ble sendt på mail til personer i jobb innen interessante felt vi koblet til naturinformasjon. Fullstendig spørreundersøkelse med svar ligger vedlagt rapporten (vedlegg 4 og 5)

Det var totalt 169 deltakere som deltok på undersøkelsen hvor yngste som besvarte var 14 år mens den eldste var 80 år. Flesteparten av de som besvarte undersøkelsen var fastboende i Frøya kommune eller hadde familie som deres forbindelse til Frøya.

Spørsmål som ble kartlagt:

- Populære aktiviteter i naturen
- Kjennskap rundt verneområdene
- Populære områder i naturen på Frøya
- Interesse rundt et besøkssenter
- Hvor lett tilgjengelig naturinformasjon er for de som ferdes i naturen
- Forslag til personer som vet mye om naturen på Frøya

Populære aktiviteter i naturen:

I undersøkelsen kommer det frem at det er varierte interesser i naturen på Frøya. Dette omfatter i hovedsak dagsturer, fiske, observasjon av dyreliv, foto og overnattingsturer. Aktiviteter som er noe mindre populære men som fortsatt har interesse er trening, sanking av bær og andre typer vekster, dykking og jakt. De aller mest populære aktivitetene er dagstur og fisking.

Kjennskap rundt verneområdene:

Rundt 65% av de som deltok svarte at de vet lite om verneområdene i Froan, mens 20% svarte at de vet mye. Selv om 65% vet lite om verneområdene, så er det en mindre prosentandel (40%) som ikke vet at verneområdene har status som Ramsar-område.

Populære områder i Froan:

Områder som ble trukket frem som spesielt fine eller verdifulle var for flere av deltakerne: Halten, Sauøya, Hestværet, Sørburøy, Finnværet og Gjæsingen.

Noen av de som besvarte spørreundersøkelsen nevnte også Kunna, Grogna, Risøya, Bogøya, Mausund, Sula, Kya, Hosøyan og Værøya.

Interesse rundt et besøksenter:

Det ser ut til å være noe interesse for et besøksenter, men flesteparten ser ut til å mene at dette ikke er det aller viktigste når det kommer til naturen på Frøya. De fleste som svarer på hvor interessant det er med utstillinger eller interaktive oppgaver i et besøksenter mener at dette er "litt interessant". Mindretallet av de som svarer på disse spørsmålene mener at dette er "ikke interessant".

Hvor lett tilgjengelig naturinformasjon er for de som ferdes i naturen

Hele 70% av de som besvarte undersøkelsen mener at informasjon om ferdsel og aktivitet i verneområdene og Frøy naturen ikke er lett nok tilgjengelig. Det kommer frem i undersøkelsen at deltakerne ønsker seg informasjon i form av fakta og regler når det kommer til riktig bruk og vern som skal være lettere tilgjengelig enn det den er i dag.

Forslag til personer som har nyttig informasjon å komme med til Froankonseptet

Det ble kartlagt personer som kan ha nyttig informasjon å komme med til Froankonseptet og være villige til å bidra i videre prosess. Navn som er oppgitt i forbindelse med dette i undersøkelsen er sendt til prosjektledelsen.

Oppsummert:

I spørreundersøkelsen "Naturen på Frøya" kommer det frem at det er et tydelig behov og ønske om mer tydelig naturinformasjon for Frøy naturen og verneområdene i Froan. Naturinformasjon må møte folket der de ferdes i naturen, og i undersøkelsen svarer over 60% at de har interesser som dagsturer eller fiske.

De fleste som deltar har interesse for et besøksenter, men det kommer også frem at det ikke er dette som betyr mest. Tilrettelegging for å være ute i naturen med det man har av interesser (dagstur, fiske, båttur, overnatting, fotografering, observere dyreliv osv.) er viktigst.

Spørreundersøkelsen har også kartlagt personer som kan ha ønsket kunnskap og kompetanse om Frøy naturen og verneområdene som vil være til hjelp i Froankonseptet. Denne kartleggingen er et viktig ledd i å danne en tverrfaglig gruppe som burde bestå av bestående av biologer, lærere, forskere, ornitologer, personer med lokalkunnskap, god viten om Frøy naturen og historien, samt engasjerte personer fra næringsliv.

5 SØKNADSSTRUKTUR - AUTORISASJON SOM BESØKSSENTER FOR VÅTMARK

Søknadskriterier til autorisasjon for besøkssenter for våtmark er fastslått av Miljødirektoratet for hver utlysning om autorisasjon. Denne veiledningen for søknad er basert på nåværende søkerveiledning på Miljødirektoratet sine sider og tidligere søknader som er hentet inn i forbindelse med kartleggingsarbeidet utført på Froankonseptet. Dette dokumentet danner en veiledning med disposisjon for hva en søknad burde inneholde og forslag til hva som må hentes inn på Froankonseptet for å oppnå kriterier som må oppfylles for en autorisasjon.

Vi har laget en veiledning for søknad og søknadsstruktur i henhold til autorisasjonskrav fra Miljødirektoratet. Veiledningen leveres som vedlegg til forprosjektrapporten (vedlegg 6).

En skjøtselsplan for naturtyper i Froan, med særlig vekt på kystlyngheia ble utgitt med forvaltningsplanen i 2015. Kystlynghei er åpne heier som er består av ulike arter lyng (dvergbusker). Foto: Marit Bull.

6 KONSEPTSKISSE

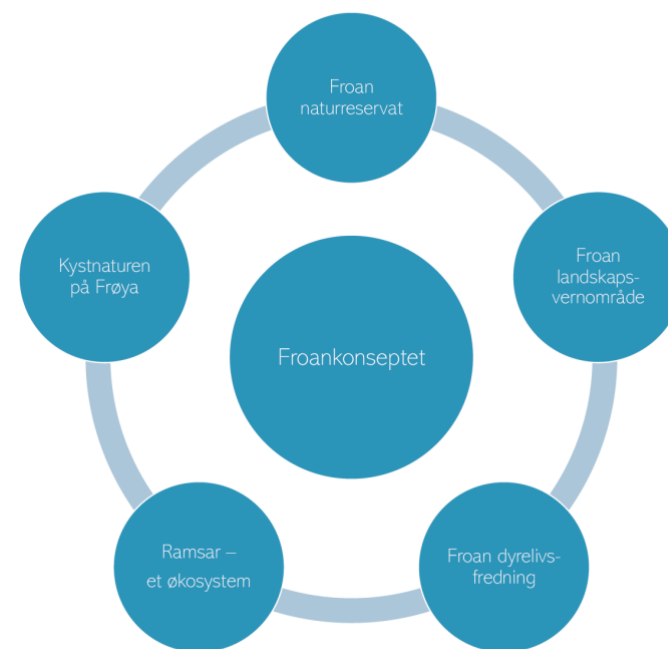
Det ble utviklet en konseptskisse (vedlegg 7) for å tydeliggjøre hva som skal være Froankonseptet sin visjon. Grunnlaget for konseptskissen er tidligere utført arbeid på prosjektet og kartlegging utført av Blått Kompetansesenter med blant annet spørreundersøkelsen «Naturen på Frøya». Konseptskissen sitt formål er å synliggjøre bakgrunn og mål for Froankonseptet.

Overordnet mål er å gi kunnskap til kommende generasjoner, om kystnaturen på Frøya og spesielt verneområdene i Froan. Frøya har i dag et meget ekspansivt næringsliv. Havbruk og leverandører til havbruk i særdeleshet og også reiseliv med mat og naturopplevelser. Det er allerede tett kobling med utdannings på videregående og høyere nivå og FoU-miljøene i Trøndelag og resten av landet. I tillegg er noen av næringsaktørene internasjonale og globale. Dette er et meget godt grunnlag for å skape gode og solide samarbeidsrelasjoner, nye aktiviteter og videre knoppskyting. Systematisk arbeid med naturinformasjon og forskningsbasert kunnskap vil sikre at det til enhver tid kan formidles oppdatert informasjon om bruk og vern av Frøyanaturen.

Bakgrunnen for prosjektet (se figur 2) er at Froankonseptet skal formidle forsvarlig bruk og vern av Froan naturreservat, landskapsvernområde og dyrelivsfredning med kystnaturen i Frøya kommune. Naturopplysning har lenge vært et behov for barn, unge og voksne i kommunen, og med Froankonseptet vil både lokalbefolkning og turister ha muligheten til å tilegne seg viktig kunnskap om kystnaturen og viktigheten av vernet natur.

Utgangspunkt for konseptet er Froan naturreservat, landskapsvernområde og dyrelivsfredning. I 1979 ble naturreservatet på 400 km² og et landskapsvernområde på 80 km² innført. Reservatet og verneområdet har et betydelig geografisk omfang, og er i dag det største verneområdet med marin karakter i Norge. Motivet for å innføre naturreservatet med et landskapsvernområde var bevaring og vern av hekkeområder for sjøfugl og leveområder for sel. I tillegg til dyreliv er landskapsvernområdet viktig for den truede naturtypen kystlynghei, som er en viktig type kulturmark for Norge. Nyeste tilskudd til landskapsvernområdet er øyene rundt Halten, som ble en del av verneområdet i 2017 og utgjør omlag 4,4 km².

Ettersom Froan verneområde har status som Ramsar område (våtmark) vil Froankonseptet basere seg på naturopplysning for våtmark – der land møter vann. Det er et mål for konseptet at et naturinformasjonssenter for våtmark etableres som et verktøy for best mulig naturopplysning. Et slikt besøkssenter vil bidra til økt forståelse og allmenn innsikt i Froans: naturreservat, landskapsvernområde og område for dyrelivsfredning. Naturinformasjonssenteret vil legge til

Figur 2: Bakgrunn for Froankonseptet med Froan naturreservat, dyrelivsfredning, landskapsvernområde, kystnaturen på Frøya og Ramsar - et økosystem.

rette for gode opplevelser, kunnskap og nysgjerrighet rundt naturen. Et slikt senter vil kunne inneholde utstillinger og aktiviteter som viktige virkemidler for naturopplysning.

6.1 Mål

Naturinformasjon

Froankonseptet sitt hovedmål er å utveksle naturinformasjon og tilby naturveiledning til lokalbefolkning og turister om naturen på Frøya og om de viktige verneområdene som ligger i Froan. Alle som er interessert skal få oppleve og lære mer om den fantastiske naturen på Frøya og naturinformasjonen skal være like mye for de kommende generasjoner.

Økt aktivitet og stedsutvikling i øyrekka Froan

Det er mål om at konseptet skal føre til økt aktivitet og stedsutvikling av øyrekka. Etablering av nye attraksjoner og synliggjøring av eksisterende aktiviteter vil kunne føre til mer besøk i området og bidra til at øyrekka blir enda mer synlig og kjent.

Besøkssenter for våtmark

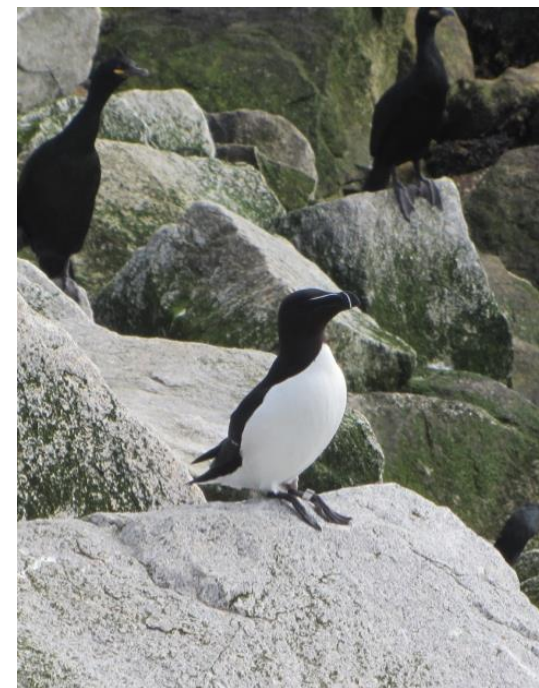
Froankonseptet har som mål å levere en søknad for autorisasjon av besøkssenter for våtmark. Et slikt besøkssenter vil kunne formidle kunnskap og informasjon rundt verneområdene i Froan og Frøyanaturen. Senteret vil åpne for mange ulike muligheter innen formidling av naturinformasjon, gjennom aktiviteter, utstillinger og undervisningsopplegg.

Samarbeid

Sistnevnte mål er en ønsket effekt som følge av de overnevnte målsetningene. Høy kvalitet på formidling av naturinformasjon, økt aktivitet og stedsutvikling i øyrekka og etablering av et besøkssenter vil skape muligheter for samarbeid og synergier med forsknings- og utdanningsinstitusjoner, organisasjoner og foreninger.

Froankonseptet ønsker samarbeid både lokalt, regionalt og nasjonalt. På sikt vil samarbeid som kommer ut av Froankonseptet kunne danne ytterligere nettverk for kultur, næringsliv, utdanning og forskning som profiterer utvikling av Frøya og øyrekka.

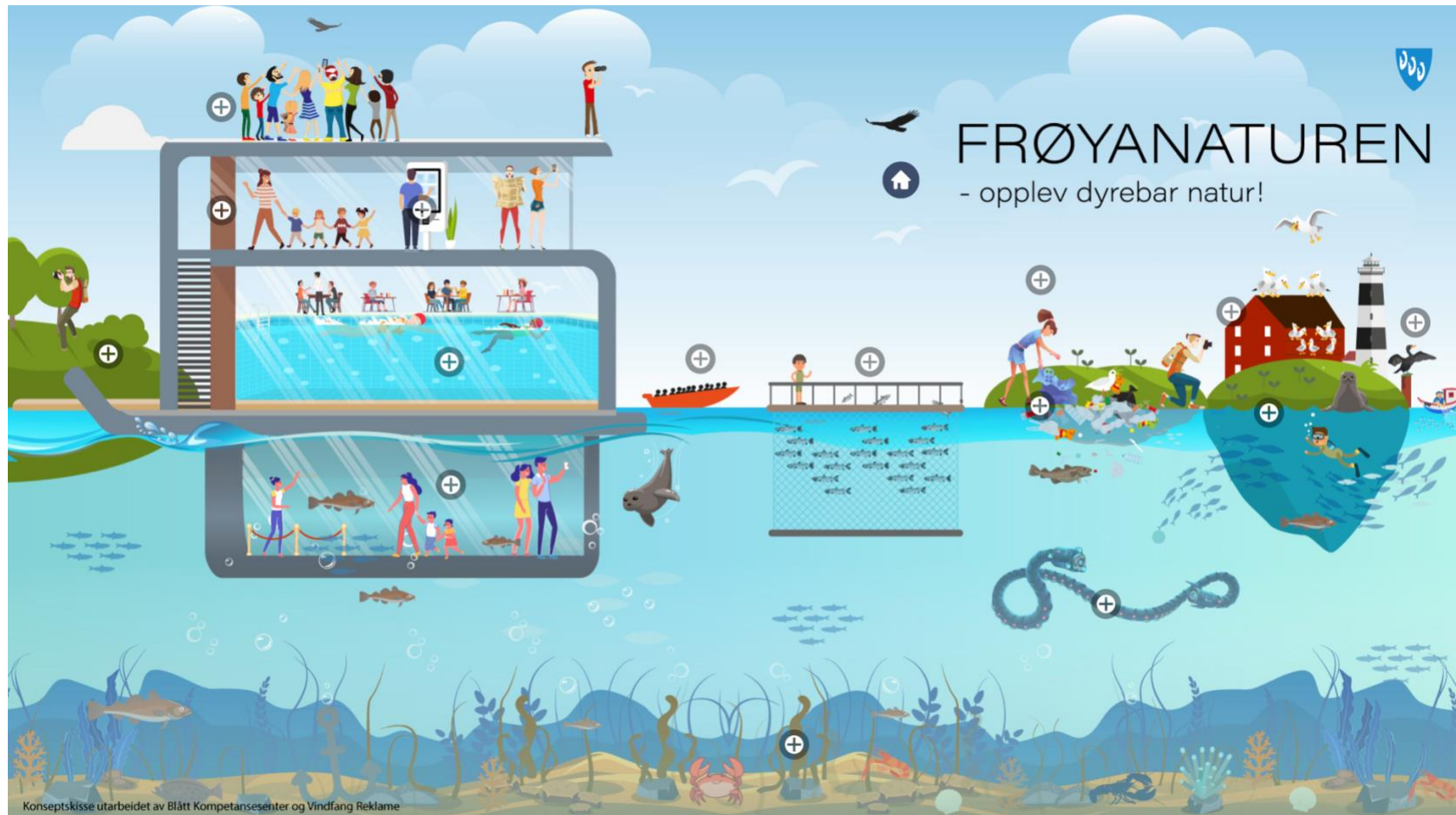
Fullstendig utgave av konseptskissen ligger vedlagt til forprosjektrapporten.

Figur 3: Alke. Foto av Marit Bull

6.2 Digital konseptskisse

Med konseptskissen som består av bakgrunn og mål for Froankonseptet som utgangspunkt ble det bestilt en digital konseptskisse fra Vindfang. Denne utgaven av konseptskisse for prosjektet visualiserer elementer for et fremtidig konsept for et naturinformasjonssenter med besøksenter for våtmark, se figur 4. Den digitale konseptskissen kan åpnes på denne linken: <https://www.thinglink.com/card/1373639797230272514>

Figur 4: Digital konseptskisse utarbeidet av Blått Kompetansesenter og Vindfang Reklame.

Eksempler på stasjoner i sentrene på Sistranda og Sørburøy – skoler, bedrifter, museer og FoU-institusjoner samarbeider med sentrene om innhold og aktiviteter:

KYSTNATUREN PÅ FRØYA <ul style="list-style-type: none">- Historien- I dag- Fremtiden	NÆRINGSNETTET I VÅTMARKSOMRÅDET <ul style="list-style-type: none">- Hvilke arter finnes over og under vann	MARIN FORSØPLING <ul style="list-style-type: none">- Funn- Status- Hva kan du gjøre?- Ryddetokter med Mausund feltstasjon	BILDER, FILM, LIVE FRA VÅTMARKSOMRÅDET <ul style="list-style-type: none">- Over vann- Under vann	OPPLEVELSER OG BESØK I ØYREKKA/ VÅTMARKSOMRÅDET <ul style="list-style-type: none">- Hva kan vi oppleve?- Båtlivet mellom alle øyene- Vårt ansvar/regler når vi besøker
VÅTMARKSOMRÅDER, BESØKSSENTRER OG RAMSAROMRÅDER <ul style="list-style-type: none">- Norge- Norden- Verden	BRUK OG VERN <ul style="list-style-type: none">- Samarbeid- Forvaltning- Kobles også til ferdsel/opplevelser	FUNN I VÅTMARKSOMRÅDET <ul style="list-style-type: none">- Over og under vann- Jeg fant, jeg fant!	ØYREKKA <ul style="list-style-type: none">- Flere tusen øyer, holmer og skjær	LIVET I FJÆRA <ul style="list-style-type: none">- Yrende liv- Natursti på Sørburøy
FUGLELIV <ul style="list-style-type: none">- Fugler- Hekketid- Fugletitting- Fugletitterbu på Sørburøy	LIVET PÅ DYPERE VANN <ul style="list-style-type: none">- Film og bilder under vann	FLORISTIKK OG INNSEKTER <ul style="list-style-type: none">- Blomster, vekster og insekter ved kysten	NATUR FOR DE MINSTE <ul style="list-style-type: none">- Se- Høre- Berøre	BÆREKRAFT <ul style="list-style-type: none">- Boltre seg i å lære om FNs 17 bærekraftsmål

7 VURDERINGER OM VEIEN VIDERE

Gjennom å systematisk arbeide med naturinformasjon om kystnaturen på Frøya generelt og om naturen i verneområdene i Froan spesielt kan det etableres gode aktiviteter og samarbeidsrelasjoner. Dette er etter vår mening nødvendig for å kunne innfri ønsket om stedsutvikling i øyrekka og etablering av naturinformasjonssenter med besøkssenter for våtmark.

Vi anbefaler å starte med noen lavthengende frukter når det gjelder naturinformasjonsarbeidet på Frøya. Eksempel kan være å benytte informasjon som er tilgjengelig i dag og publisere dette på kommunens nettside, infoskjermer og lignende. I de samme kanalene kan det også lages direkteoverføringer/opptak fra værstasjon, livekamera etc. Slik kan kommunen synliggjøre, i små steg, sitt arbeid med naturinformasjon og benytte fasiliteter og utstyr som finnes i dag. Her og også videre i naturinformasjonsarbeidet kan det samarbeides med for eksempel disse for å lage innhold:

- Barnehager
- Skoler
- Museum
- Næringsaktører

Annet naturinformasjonsarbeid kan være å utvikle moduler i Newton marinrom på Frøya. Pr i dag har rommet følgende moduler:

- **Frisk som en fisk**
- **Kamskjell som miljøindikator**
- **Oseanografi**
- **Roboter – i liv og lære!**
- **Salmo salar**

Nye moduler kan for eksempel være **marin forsøpling** og **bruk og vern i Froan**. Mulige samarbeidsaktører kan være Mausund feltstasjon og Guri Kunna videregående skole. Her vil det være kostnader for utvikling av modulene og evt. for å benytte andre lokaler enn det som benyttes av Newton marinrom Frøya i dag.

I neste fase, i et hovedprosjekt, er det nødvendig å sette sammen en kompetent tverrfaglig gruppe som skal jobbe videre med prosjektet og det må som nevnt tidligere jobbes parallelt med konsept, søknad og lobby. Det må kontinuerlig produserer materiale som kan benyttes i politisk sammenheng for god lobbyvirksomhet. Det er i forbindelse med Øyrekka Folkehøgskole gjort et fantastisk arbeid med konsept og lobby og det anbefales å søke samarbeid med dem.

Når det gjelder å sette sammen en tverrfaglig gruppe i et hovedprosjekt anbefaler vi følgende områder:

- forvaltning, biologisk mangfold og naturformidling, og der kan Mausund feltstasjon igjen være en potensiell samarbeidspartner med kompetente kandidater for utvikling av prosjektet
- næring med representanter fra lokale aktører med interesse for naturinformasjon og nærings- og stedsutvikling
- forskning med representanter for pågående og fremtidige relevante forskningsprosjekter
- lobby med politisk nivå på Frøya og som foreslått ovenfor søke samarbeid med Øyrekka folkehøgskole

Samarbeid med næring, forskning, skoler og lag og organisasjoner er avgjørende for å skape og gripe potensialet for utvikling av naturinformasjonsarbeidet på Frøya og verdiskaping særlig i øyrekka. Gode og solide samarbeidslinjer vil styrke naturinformasjonsarbeidet og forskningsbasert kunnskap vil føre til at det til enhver tid er oppdatert informasjon som kan brukes i forbindelse med forvaltning, naturinformasjon og næringsutvikling.

Å bygge videre på disse og deres kompetanse og kapasitet er avgjørende i tillegg til å jobbe systematisk med utvikling av nye tilbud. Vi foreslår å invitere til felles prosjekt med aktørene og interessentene i øyrekka i spissen.

VEDLEGG

1. Besøk Ytre Hvaler Nasjonalpark
2. Infrastruktur og besøksmotorer
3. Workshop
4. Spørreundersøkelse, del 1
5. Spørreundersøkelse, del 2
6. Veiledning til søknad om autorisasjon for våtmarkssenter
7. Konseptskisse

Dokumenter som er produsert eller innhentet og som ikke er vedlagt denne rapporten er oversendt Frøya kommune samlet.